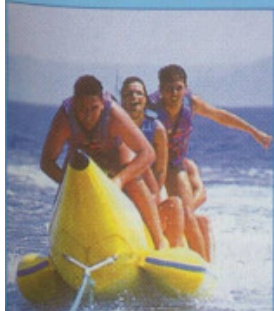

2,- DM ·

LEBENDIGE GEMEINDE

ŽIVA ZAJEDNICA

MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN GEMEINDEN
LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA · D 2384 E · BROJ 7-8 (182)
SRPANJ/KOLOVOZ – JULI/AUGUST 1997

Tko god pije od te vode, opet će ožednjeti. A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjeti. Štoviše, voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u život vječni.

Foto: Bosiljka Dreher

ISUS, Iv 4, 13–14

Ta divna riječ: hvala!

Bivšeg višegodišnjeg urednika „Žive zajednice“ fra Ignacija Vugdeliju Gospodin je u lipnju ove godine pozvao k sebi. Stoga tom neumornom propovjedniku i navjestitelju Radosne vijesti, bilo usmeno bilo pismeno, u ovom broju posvećujemo dužnu pozornost. Usto mu post mortem još jednom govorimo veliko i iskreno: hvala! Neka mu Gospodin udijeli vječni pokoj!

U našoj sredini i civilizaciji ima srećom ta riječ „hvala“ i ona se vrlo često rabi. Nekad samo iz navike i običaja, (no lijepo i tako zvuči), a nekad iskreno i od srca. I u naše uredništvo stižu mnoga pisma, dopisi, reakcije, fotografije, i to i od članova uredništva, suradnika, svećenika, pastoralnih suradnika i suradnika, od naših stalnih ili samo povremenih čitatelja. Zbog opsega posla nismo nažalost u mogućnosti uvijek svakome pojedinačno odgovoriti. Zato koristimo svečane prigode, kao što su božićni i uskršni blagdani, da uz čestitanje, svima zahvalimo na zajedničkom kreiranju naše „Žive zajednice“. Sada se ne radi o svečanoj prigodi, nego o ljetnim dopustima, ali nam je ipak palo na um da u ovom uvodniku posebno zahvalimo svima koje netom spomenusmo. Bez njih ni mi ne bismo mogli puno učiniti. Dakle, ovoga puta od srca zahvaljujemo svima koji nas na bilo koji način podupiru: čitateljima, svećenicima, časnim sestrama i pastoralnim suradnicima koji raznose, nude i prodaju naš list; zahvaljujemo onima koji nam šalju svoje pisane priloge i fotografije. Sve nije moguće uvijek objaviti iz raznoraznih razloga, kao što su primjerice nekvaliteta fotografije, neaktualnost, neprikladnost ili nedorečenost teksta, itd., ali vam hvala na dobroj volji.

Nadamo se da ćete nas i dalje podržavati. Svima želimo ugodno ljeto i produhovljen odmor.

Uredništvo

ŽIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 54 10 46, Fax (0 69) 5 48 21 32

Herausgeber/
Izdavač: Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland

Verantwortlich/
Odgovara: Bernard Dukić

Chefredakteur/
Glavni urednik: Anto Batinić

Redaktion/
Uredništvo: Stanka Vidačković, Jura Planinc,
Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić

Mitarbeiter/
Suradnici: Željka Čolić, Dijana Tolić, Ivo Balukčić,
Alen Legović, Marko Obert, Vlatko Marić

Satz + Layout: Ljubica Markovica

Lithos +
Seitenmontage: Fotosatz Service Bauriedl
64546 Mörfelden-Walldorf

Druck: Spenglers Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Jahres-
bezugspreis: DM 30,- incl. Porto (s poštarinom);
za ostale europske zemlje: DM 40,-
za prekomorske zemlje: DM 60,-

Bank-
verbindung: Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01)
bei der Frankfurter Sparkasse

Piše: Anto Batinić

Stranac

Konkretni prijedlozi njemačkih Crkava za efikasniju i bržu integraciju stranaca. Hrvati većinom zahvalni i kooperativni kao stranci. Mijenjati mentalitet po kojem je vani, u tuđini, uvijek sve najbolje.

Vijest je u Njemačkoj postala vrlo česta, gotovo svakodnevna. Obično je možete čuti u ranim jutarnjim vijestima. Govori gotovo redovito o požaru u nekom domu za azilante, o požaru na zgradi u kojoj žive pretežito stranci, o napadu na stranca, o prijetnjama ili napadima na ljude koji se zalažu za prava stranaca. Potom se na koncu vijesti veli kako se još ne zna radi li se o podmetnutom požaru, o neprijateljskom činu prema strancima ili o nesretnom slučaju, a istraga se nastavlja.

U Lübecku je nakon više napada na sinagogu i na azilantski dom podmetnut požar i u jednoj katoličkoj crkvi koja je potpuno izgorjela. Potom je u drugim mjestima uslijedilo još pet podmetanja požara pod razne crkve. Bila je to vruća poruka svećenicima i pastorima, koji se zauzimaju za strance i za održavanje ustanove crkvenoga azila. Samo u zadnjih nekoliko mjeseci Savezni kriminalistički ured registrirao je 334 kaznena djela iz neprijateljskih pobuda prema strancima.

Njemačka javnost, kao i vlada, uglavnom korektno izvješćuju o većini takvih događaja i osuđuju ih. Neke ustanove su izgleda ipak shvatile da više nisu dostatne samo kurtoazne verbalne osude. U Bonnu je početkom srpnja predstavljen dokument, u koji su zajednički izradile Katolička i Evangelička crkva, kao i Radna zajednica kršćanskih crkava (ACK). Dokument nosi starozavjetni biblijski naslov „...und der Fremde der in deinen Toren ist“ („i stranac koji živi u tvojoj sredini“), ima 104 stranice, a otvoreno kritizira njemačku politiku prema strancima i tražiteljima azila, te traži zajednički politički koncept o pitanjima doseljavanja, izbjeglištva i prognastva. Predstavnici Crkava su ustvrdili da se u Njemačkoj izrazito povećao strah od stranaca i spremnost na nasilje prema strancima, da je Njemačka zapravo postala doseljenička zemlja, ali da politika na sve to nije ni primjereno niti navrijeme odgovorila, što je vrlo opasno za društvo u cjelini. Zato u tom dokumentu Crkve traže: otvorenu politiku azila diljem Europe, očuvanje ustanove crkvenoga azila, zasebni zakon o doseljavanju u Njemačku, lakše dobivanje državljanstva za djecu stranih radnika rođenu u Njemačkoj, mogućnost dvostrukog državljanstva, efikasnu zaštitu i pomoć izbjeglica i prognanika, prestanak prakse raznih oblika diskriminiranja stranaca, izdvajanje prava stranaca iz prava o policiji...

Vladini i glasnogovornici su se skeptično izrazili o tom dokumentu, dok su ga neki stranački predstavnici žestoko napali, a

većina vodećih medija ga je pozdravila, ovisno o njihovu političkom i društvenom profilu. Ističe se kako je to zapravo glas vapijućega u pustinji.

Dokument time ozbiljno provocira raspravu o strancima i politici prema strancima u Njemačkoj, te daje konkretne prijedloge za kvalitetniju politiku. Ti konkretni i gore navedeni prijedlozi su zasigurno put k bržoj i efikasnijoj integraciji, a s vremenom i asimilaciji, stranaca u njemačko društvo. Već desetljećima postoje brojne akcije koje samo društvo, institucije i pojedinci iniciraju za strance: službeni uredi za strance, socijalni i karitativni uredi za strance, pastoralni rad ili dušobrižništvo, manifestacije kao što su tjedan stranaca, dan izbjeglica, razni susreti sportskoga i kulturnoga značaja.

Ovisi opet kojih skupina stranaca. U pravilu se navode poteškoće s integracijom stranaca (getoiziranje i samoizoliranje) iz većine islamskih, kao i nekih azijskih i afričkih zemalja. Što je s Hrvatima? Kakvi su oni kao stranci? Vrlo zahvalni i kooperativni, moglo bi se općenito reći, iako to pripadnici prvoga naraštaja iz razumljivih razloga nisu mogli uvijek i praktično pokazati učenjem njemačkoga jezika. Članovi drugog, pa i trećeg naraštaja Hrvata u Njemačkoj, su životno posve integrirani u njemačko društvo (poznavanjem jezika, školovanjem, radom, načinom i kulturom življenja), iako za to još nema svih potrebitih zakonskih pretpostavki. Mnogi Njemačku smatraju svojom drugom domovinom i žele život provesti u njoj. Sličnu integracijsku sposobnost pokazali su i izbjeglice i prognanici, osobito njihova djeca. Naravno i među Hrvatima ima onih koji zlorabe svoj boravak u ovoj zemlji, a radi se ponajviše o kriminalnim radnjama (raspačavanje droge, krađe, rad na crno itd.). Ksenofobičnost Nijemaca prema strancima povećava i sadašnje nestabilno ekonomsko stanje, napose velika nezaposlenost.

Zato bi i to Hrvatima kao poželjnim strancima i ovo mogla biti prilika da ponovno ozbiljno razmisle o svojoj višestoljetnoj selilačkoj sudbini. I vani, a posebice kod kuće, valja stvarati ozračje za promjenu mentaliteta po kojemu je vani, u tuđini, uvijek sve dobro i da se vani sve lakše ostvaruje. Kao da se svaki Hrvat rađa s rezervnom varijantom u svom životu: okušati sreću vani, u tuđini. Ima to i svojih raznih prednosti, ali je to pogrešno kao temeljna opcija, kao gotovo općenarodno opredjeljenje. S time domovina postaje sve praznijom, a netko mora uraditi i završiti započeti posao kod kuće. ■

Poziv za pomoć Napretkovom fondu za stipendiranje

Poštovani čitatelji,

vjerujemo da su mnogi od Vas imali priliku upravo sa stranica ovoga lista saznati o Hrvatskom kulturnom društvu Napredak. Za one kojima je to promaklo nije naodmet ponoviti da je HKD Napredak utemeljen 1902. god., da je – zbog društveno-političkih zbivanja na području bivše Jugoslavije – 1949. godine bio ugašen a potom 1990. godine ponovno oživljen njegov rad. Do danas je obnovljen rad 56 Napretkovih podružnica na području BiH, Hrvatske i Europe. Svrha Društva je kulturno i prosvjetno djelovanje, ekonomsko jačanje i socijalno podizanje hrvatskog naroda. U ovom je vremenu Napredak svoje djelovanje usmjerio naročito na jačanje intelektualne moći hrvatskog naroda. Napredak, odnosno njegove podružnice i Središ-

njica u školskoj 1996./97. godini dodijelio je oko 230 stipendija studentima i srednjoškolcima. Visina stipendije iznosi 100 DM mjesečno.

Dosad je uz pomoć Napretka iškolovano preko 10000 studenata i srednjoškolaca. Od naša tri nobelovca dva su bila Napretkovi stipendisti, Ivo Andrić i Vladimir Prelog. Napredak je ponosan na svoje srednjoškolce i studente (prosjeck ocjena studenata koji studiraju u Hrvatskoj je iznad 4,5, a studenata koji studiraju na području BiH je iznad 9,0.)

Ovi podaci dovoljno govore i mislimo kako bi bilo neoprostivo da zbog nedostatka novčanih sredstava ti kvalitetni mladi ljudi ne ostvare svoje ambicije. Oni sada trebaju našu, a zasigurno ćemo mi u bliskoj budućnosti, trebati njihovu pomoć. To je i razlog što Vam se

obraćamo moleći Vas da budete donatori tim i budućim studentima i srednjoškolcima. Time ćete se na najdjelatniji način pridružiti brojnim donatorima, koji su dali svoj prilog hrvatskoj budućnosti, pod nazivom **Svoj priloži dar rodu na oltar!**

Ako ste u prilici pomoći, svoje donatorske priloge možete uplatiti na naš broj žiro-računa:

7103-1300610 kod Gospodarske banke Sarajevo, s naznakom Napretkov fond za stipendiranje ili u Ulmu kod Ulmer Volksbank na Konto-Nr. 153120002. Za sve informacije naš **kontakt telefon je ++ 387-71-472349 ili 213769.**

Unaprijed zahvalni

Prof. dr. Franjo Topić,
predsjednik Fonda za stipendiranje

Svesrpsstvo danas

U br.6/97. donijeli ste odličan prikaz hrvatskog povjesničara i odvjetnika dr. Ive Pilara (pseudonim; Südland). Kako bi i danas bio što manje prešućivan, potrebno je njegovu knjigu „Eine Geschichte Kroatiens, Serbiens und Bosniens“ gdje je moguće, a pogotovo kod Nijemaca, preporučivati ili darovati kad se ukaže zgodna prilika. Dakako, i sami treba da je pročitamo.

Da je svesrpsstvo i danas živo i da nitko od njegovih predvodnika nema nimalo stida što su prije 6 godina započeli be-

stidan osvajački rat protiv susjednih naroda, pokazuju i sitni detalji, npr. na modernoj umjetničkoj galeriji „Schirn“ u Frankfurtu n/M našarali su dva srpska „križa“ s ocilom, tj. s četiri čirilična velika slova C.

Drugi detalj: kod multikulturne proslave na Paulsplatzu 8. lipnja, postavili su veliki štand novoosnovanih „kulturno-umjetničkog društva Kolo“. Nema više kao lani štanda „Srpske žene za srpsku ratnu siročad“. Ovog puta nema riječi „srpski“, ali ima zastava koju Nijemci ionako ne razaznaju („Da se Turci ne dosjete!“), na zastavi „beli orao“, a oko njega tekst na

čirilici: „...za kralja i otadžbinu!“. Službeni frankfurtski Amt für Multi-Kultur, dakle, i ne zna da subvencionira monarhističke četnike, dakle nacionaliste „prve klase“, iako spomenuti ured načelno podupire isključivo napredno, tolerantno i međunarodno orijentirane udružbe. No, u naivnosti, izgleda, nema granica. Da li i kod nas? Danas kao da nije više zanimljiv Hrvat koji se još početkom stoljeća angažirao za hrvatsku stvar, te kojeg su četnici – već tada dobro uočili i 1933. u Zagrebu mučki ubili. Mnogima su očito najvažniji novac, položaj i vlast.

Neven Naletilić, Eschborn/Ts.

Darovatelji za novu Gospinu crkvu u Kninu

Mihaljević Milan 120 DM, Gazibarić-Gučanin Josip 300, Stjepandić Jozo 50, Prpić Josip 20, Dominović Nediljko 200, Draganović Pavka 50, Vrdoljak Zvonko 100, Palian Franjo 100, Mladina Vladimir 100, Eldić Klara 50, Žaja Petar 500, Marić Ruža 200, Babli Stjepan 200, Majdandžić Venko 100, Cepuran Josef 120, Čabreja Ivanka 50, Pušić Ante 100, Šimunović Anđa 20, Pejić Pavo 50, Grbac Mate 100, Kocijan Vinko 100, Jukić Draško 100, Žaja Vinko 100, Gucić Petar 100, Ter Franjo 60, Knežević Anika 100, Konjevoda Ana 100, Budimir Janjko 200, Bekavac Sanja 50, Marović Niko 50, Radanović Ante 100, Diklić Dario 500, Grabušić Stjepan 100, Vučak Ivan 200, Bonneman Suzanna 200, Jelica Vinko 200, Obućina Dragica 100, Dr. Janović Stanislav 100, Berdin Milka 100, Ribičić Filip 100, Wittelsburger Hugo 40, Strinić Ilija 50, Ivanišević Ivan 30, Mah-

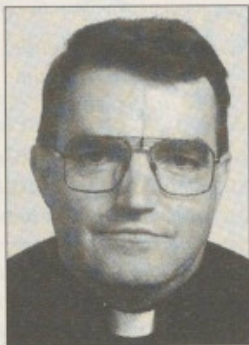
met Zvonko 50, Ernst Marija 50, Turudić Ivan 20, Marković Ilija 50, Šimović Jozo 100, Tadić Franjo 10, Križanić Ruth 50, Ciglar Zlatan 1.000, Kobaš Marko 40, Mahmet Micika 50, Kamber Stipan 300, Dr. Matešić Josef 30, Bešlić Jozo 50, Krešo Šimun 50, Tadić Božo 100, Bodrožić Josip 100, Dr. Šeremet Zlatko 100, Tadić Marko 100, Mrkonja Katarina 200, Matić Zorka 200, Mikulić Ivan 500, Širić Mario 150, Perković Mirko 50, Krakić Mato 50, Bitto Helena 500, Ivošević Tomislav 100, Opačak Josip 10, Hrvatski dom Bielefeld 1000, Ljubičić Blaž 200, Bedeković Franjo 100, Hrvat. demokratska Unija Bielefeld 200, INGRA Zagreb-Frankfurt 1000, Babić Nikola 210, Kasalo Mijo 100, Divković Goran 10, Žanić Stipe 50, Udovičić Božo 200, Folklorna grupa Köln 300, Poropatić Stjepan 20, Schw. Maristella Fosić 30, Matković Marija 50, Serajlić Petar 100, Parlov Milan 200, Pe-

trović Drago 50, Martić Jozo 20, Karlič Mladen 50, Radoš Stipan 50, Maskarin Denis 100, Đonlić Ivan 200, Husein Branka 200, Radošević Ivan 100, Ivošević Vjerran 20, Fabijanić Ivan 50, Gadža Marija 100, Bilić Mijo 100, Cvitko Boris 100, Živčić Michael 10, Vuletić Božo 100, Kukovačec Nikola 500, Karamatić Živan 50, Šego Ivo 100, Lulić Josip-Željko 30, Pušeljić Ljubica 50, Topić Vinko 100, Ivan Puljić 300... (Imena ostalih darovatelja objavit ćemo u sljedećem broju)

Za Vaše darove neka Vas Bog i Majka Božja obilno obdaru. U ime šibenskog biskupa msgr. Ante Ivasa i franjevačkog provincijala dr. fra Jure Brkana najsrdačnije zahvaljujemo!

Svoje priloge možete slati na: **Konto-Nr. 0132995002, BLZ 50050201, Frankfurter Sparkasse, Kroatische kath. Gemeinde Frankfurt, s naznakom „Kirche in Knin – Kroatien“.**

MONS. JOSIP BOZANIĆ,
NOVI ZAGREBAČKI NADBISKUP

S Krka na vrh Kaptola

I prije nego što je kardinal Kuharić, s navršених 75 godina života, podnio ostavku Papi, špekuliralo se i licitiralo brojnim imenima o njegovu nasljedniku na zagrebačkom Kaptolu. Ovoga puta to imenovanje nije bilo samo strogo crkvena interna stvar, kao nekad, nego ga je sa zanimanjem pratila cjelokupna hrvatska javnost. Crkveni ljudi nisu se pritom ni snašli u nekoliko navrata, pa su morali demantirati neke proizvoljne i senzacionalističke napise u tisku. Što je određenim novinama donosilo samo besplatnu reklamu, te u stvarnosti povećavalo zanimanje za budućeg kaptolskog nadbiskupa. Ta je činjenica također potvrđivala koliko je važno mjesto i osoba nadbiskupa zagrebačkog, kako za Crkvu u Hrvata, tako i za državu.

Onda je ipak uslijedilo iznenađenje. Papa je na to mjesto imenovao mons. Josipa Bozanića (47), mladoga krčkoga biskupa. Iako se očekivalo imenovanje nekog svećenika zagrebačke nadbiskupije, Vatikan je i u Hrvatskoj započeo s praksom iz nekih zemalja, u kojima na najvažnija mjesta imenuje biskupe iz drugih biskupija. Josip Bozanić se očito profilirao kao biskup u maloj krčkoj biskupiji, koju je odlično organizirao. Nedvojben ugled stekao je kao član crkvene i državne komisije koja je pripremala državne ugovore sa Svetom Stolicom. Svoja stajališta o političkim odnosima između Crkve i države izrekao je u više razgovora za crkvene i svjetovne novine. Ta su se stajališta pokazala kao jasna i odmjerena. Bozanić je također pokazao zavidnu aktivnost u organiziranju katoličkog radničkog pokreta, te općenito u većem i dinamičnijem sudjelovanju vjernika laika u Crkvi. Teološki je otvoren i umjereno liberalan.

Sve su to, uz ostale, pretpostavke koje su ga s Krka dovele na vrh zagrebačkog Kaptola. One također opravdavaju tvrdnje po kojima je mons. Josip Bozanić pravi čovjek: na pravom mjestu i u pravo vrijeme, na prijelazu u treće tisućljeće.

Dok nadbiskupu Bozaniću čestitamo, želimo mu uspjeh i Božji blagoslov. ■

- Dr. Jacob Matijević, konstruktor „Sojournera“, malog vozila koje istražuje Mars i s njega šalje nevjerojatne snimke, znanstvenik je hrvatskoga podrijetla. Hrvatskim je novinarima izjavio da ne zna hrvatski, ali da bi nakon skoka na Mars mogao posjetiti i domovinu svojih roditelja... Ponosni smo na našeg znanstvenika, ali kad već može konstruirati takve naprave, mogao bi mnogo lakše naučiti i kako se na hrvatskom kaže „dobar dan“. Da nije bilo Marsa, tko zna bi li ikad kanio skoknuti u Hrvatsku.
- Oko 500 grčko-pravoslavnih monaha i fundamentalističkih vjernika prosvjedovalo je pred grčkim parlamentom u Atini protiv pristupanja Grčke Schengenskom sporazumu, te su usput palili europske zastave smatrajući ih davlima... Što li Grčka radi u Europskoj Zajednici i gdje ona zemljopisno pripada?!
- Postojanje života izvan zemlje, na drugim planetima, bilo bi još jedan dokaz za Božju veličinu, izjavio je isusovac Guy Consolmagno s Vatikanske zvjezdarnice, a u povodu slijetanja na Mars američke svemirske letjelice „Pathfinder“... Poučeni iskustvima Indijanaca, Aboridina, Inka, Asteka i drugih uništenih naroda na Zemlji, stanovnici okolnih planeta mogli bi početi s pripremama protiv invazije Zemljana.
- Joaquin Navarro-Valls, Papin glasnogovornik i ravnatelj vatikanskog ureda za javnost, proglašen je u Italiji „glasnogovornikom godine“... Propovjednici, eto uzora!
- U Njemačkoj vlada trenutačno prava kampanja protiv vjeronauka kao obveznog predmeta u školi, a za uvođenje etike... Što li je ono govorio Nietzsche?
- Procjenjuje se da će svjetsko stanovništvo do 1999. narasti na šest milijardi stanovnika. Svake minute rađa se 26 ljudi u razvijenim, a 240 u nerazvijenim zemljama; svake minute umire 23 ljudi u razvijenim, a 70 u nerazvijenim zemljama... Siromaštvo se najbolje sprečava razvojem, a ne iskorištavanjem.
- Po prvi put se na Kubi, na trgu ispred katedrale u Havani, javno slavila sveta misa, koju je predvodio kardinal Jaime Lucas Ortega... I to u vrijeme kad su se u zemlju vratili zemni ostaci Che Geuare, a i Papa stiže u siječnju.
- Biskupska komisija Adveniat odobrila je 18,6 milijuna DM za 446 crkvenih projekata u Latinskoj Americi. Misereor je usto 1996. dobio oko 128 milijuna DM, a uložiti će ih u 2293 projekta u zemljama Trećeg svijeta... U Hrvatskoj i BiH tek treba učiti kako se prave projekti, ali – i kad postoje – teško je za njih naći tolike milijune, makar i od Crkve.
- Prema izjavama Marijana Petrovića, ministra povratka i useljeništva RH, u Hrvatsku se dosad vratilo oko 30 000 hrvatskih iseljenika, a do kraja godine se očekuje povratak oko 2 000 Hrvata iz Australije... Valjda ih onamo neće zamijeniti hrvatske izbjeglice i prognanici iz BiH?
- Gornje ministarstvo je izdalo i odličan „Vodič za povratnike u Hrvatsku“ (knjižica sa 104 stranice)... U njemu nismo našli upute kako izbjeći činovničke zamke i slanje povratnika od nemila do nedraga, a sve s ciljem da im se olakša džep.
- Hrvatska katolička misija u Zürichu obilježila je 30. obljetnicu postojanja i djelovanja... Slične obljetnice obilježavaju se i u drugim zemljama. Koliko će ih još biti?
- Biskup Komarica je u lipnju u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Beču krizmao 202 krizmanika, te održao tiskovnu konferenciju... Riječi hrvatskih biskupa, osobito V. Puljića i F. Komarice u svijetu se s pažnjom slušaju, ali – kao da na jedno uho uđu, a na drugo iziđu.
- U Okučanima je u srpnju zalivena betonska ploča nad kriptom župne crkve sv. Vida, koja može primiti oko 1200 vjernika... Staru crkvicu u Okučanima četnici su u ratu srušili sa zemljom. S novom to neće moći učiniti, ne samo zato što je u nju dosad ugrađeno 350 tona betona.
- Knjigu o nastajanju hrvatske države napisao je Thomas Patrick Melady, nekadašnji američki veleposlanik pri Svetoj Stolic i predsjednik Sveučilišta Presv. Srca u Washingtonu. S engleskoga je nedavno prevedena i na hrvatski. Bivšega veleposlanika primili su koncem srpnja nadbiskupi Prenda i Kuharić... Konačno nešto dobrog o Hrvatskoj i od američke politike, makar i od bivšeg veleposlanika.
- U spornom gradiću Brčkom, kojim trenutačno dominiraju Srbi, koji su iz njega u vrijeme rata „počistili“ većinske Hrvate i Muslimane, a koji se nalazi i pod neakvom upravom međunarodne zajednice, u tijeku je gradnja čak šest srpskopравoslavnih crkava... Jasno je da i time Srbi žele pokazati svijetu i sebi da je Brčko njihov grad. Iz istog razloga su se masovno bile započele graditi srpskopравoslavne crkve netom prije rata na cijelom području BiH. Mnoge nikad nisu dovršene, a i one dovršene zjape nažalost uglavnom – prazne.

Pod križem

*Podimo skupa prema životu ljubavi,
probudimo dozrelo trsje i rascvalo žitno polje
uz rijeku čiji žubor čujemo izdaleka u dubini duše.*

*Podimo skupa životu ljubavi
nanižimo vijence duhana – skupimo jutarnju rosu
po trešnjama što razigrana skače po kamenju
ispred našeg Maslinovog vrta.*

*Sjedni kraj mene
osluhni vrisku vjetra s Istoka
donesi mi lišće požutjelo pod opancima
i zagrlj me plodovima pokoljenja, križeva, suza...
Podimo skupa u domovinu svježih grobova, spaljenih domova,
siročadi, stradanja, nadanja...*

*Stani da skupa poljubimo svaku ranu Isusovih gorkih postaja
za mene, za tebe...*

*Tragovi naši neka ostanu u svibnju, mjesecu ruža, cvijeća,
mjesecu Bogorodice
– družice našeg života i neka nam se duša raduje u njezinoj zaštiti.
Ona nam se osmijehuje, prelijepa kao ruža u zagrljenim lozama,
kao sunce kad spušta zlatne lente po polju u suton
ljubeći stečke na grudima trošne kuće*

*I na kraju sela uz Božje blagodarje
polako mi priđi, zapali svijeću i ne ruši mir
Ne briši ni suzu pastirice jer svatko od nas jednom je mora pustiti.
Zaplači slobodno i klekni pod križem
u ranama – mirisni tamjan – tajna naše ljubavi,
Obriši suze, zaboravi rastajanja i raskrižja,
usnulu prirodu jer usred polja ljepote
Tvoj i moj križ – oproštenje i buđenje života.*

*Podimo skupa!
Taj raspjevani slavuj budi anđele po brežuljcima, rasipa bisere...
Mašem ti rukom.
Stani pod križem!*

Mladenka Marinović-Sušac

U hladno jutro

*Djevojčica u crvenom kaputu
i dogorjela svijeća.
Snijeg i ozbiljna lica.
Cvijeće za mrtve -
Tišina.
Škripa čizama u snijegu.
U liniji stoje tijela
i dočekuju metal
bolnim krikovima.
Plava kosa leprša niz vjetar.
Preko noći
nevino lice postalo je ženom.
Smrznuto meso
na poligonima crnih stupova:
Otvorene oči,
iskrivljena usta,
zgrčene ruke -
Linija bez kraja.
Tenkovi.
Zar je ikada bilo
budućnosti
za izgubljene?
Dogorjela svijeća,
zima bez promjena.*

Josip Hrstović

Pietà

Vladimiru Pavloviću Šani
koji će čitavu vječnost
imati nepunih devetnaest godina

*Bože, ona ga miluje
Ona jedva dodiruje
To drago svijetlo čelo
Koje će od danas
Kroz sav njezin život
Sjati kao oštra zraka sunca
Što razdvaja njezino srce
Na dva dijela:
Bol i ljubav udruženi
U nerazmršivu tajnu Božje volje.*

*Ona bi ponovno da ga položi
U svoje majčinsko krilo
Kao prije devetnaest godina
Kad je prvi put ugledao nebo
U njezinim očima.*

*U predvorju šutljivi gosti
Nijemo zure u zemlju.
Nesposobni za utjehu
Osluškuju nepravilne otkucaje
Vlastitog srca.*

*Onda ona ustaje
Da ga ponovno traži
U dvorištu
U golubarniku
U postelji
U vlastitoj utrobi
U njegovim tekama
Prepunim matematike
I skrivenih zapisa
O prvim ljubavima
I prvim drhtajima*

*Ona ga slijedi
Nad svim njegovim tragovima
Nad kojima se, evo,
Čitava kuća slama.*

*Ona se ponovno vraća
Da grli njegovu glavu
Još jučer s Gradine
Mogao je da je zovne:
Mama, sad ću ja doći
To nije metak za mene
Ne, ja ne smijem umrijeti
Da ti i tata zaplakali ne bi.*

*O Bože, može li joj itko pomoći
U najbolnijoj noći
Ispod hladnih zvijezda?*

Malo zatim, prolazeći pored tamnih živica, prvim mrakom, kamion s ugašenim farovima i lijesom utopljenim u vječitu tišinu, lovi škrtu svjetlost mjeseca.

Pipajući križeve u tami posrćemo kroz vlažni snijeg tražeći njegov grob.

Onda gledamo: u svjetlucavi mrak rake klizi lijes od smrće. Ona ne smije ni vrisnuti. Ne, ne boji se ona za sebe, ona se boji da njega ponovno ne pogodi snajper iako su njegov lik i njegova ljepota preseljeni u oko vječnosti.

Marko Martinović (Iz zbirke „Zvona i tišine“)

SVJETSKI DAN MLADEŽI U PARIZU

Piše: Vlatko Marić

S optimizmom u budućnost

U Parizu će se od 18. do 24. 8. 1997. susresti oko 300 000 mladih iz cijelog svijeta. Susret ima mnoštvo raznih manifestacija, a vrhunac čini misa s papom Ivanom Pavlom II., koji je i pokrenuo ovakve skupove. Ovo je prilika da mladi upoznaju i dožive razna duhovna gibanja i kulture, da se osjete dijelom i nadom opće Crkve i da otkriju stvarnost života u velegradu Parizu.

Ovoga ljeta, u vrijeme godišnjih odmora, od 18. do 24. kolovoza 1997. godine održat će se u Parizu dvanaesti po redu Svjetski dani mladosti. Prije toga ovi svjetski susreti mladih održani su u Rimu, Buenos Airesu, Saint-Jacques de Compostelli, Czestochowi, Denveru i Manilli. Svjetske dane mladosti utemeljio je papa Ivan Pavao II. na Cvjetnicu 1985. Od tada se svake godine na Cvjetnicu slavi Dan mladih. Usporedno s tim danom, Papa svake druge godine poziva mlade iz cijelog svijeta na zajednički susret. Za ovogodišnji susret mladih iz cijelog svijeta izabran je Pariz. Organizatori ovogodišnjeg susreta očekuju da će na susret doći oko tri stotine tisuća mladih iz cijelog svijeta. Papa je utemeljio ove susrete mladih kako bi mladima pomogao da zajednički otkriju puteve i snagu zajedničke vjere u Isusa Krista. To je prilika da mladi, kroz liturgijska slavlja i susrete, otkriju pravi smisao misterija smrti i uskrsnuća Krista. Tako će to biti i ove godine najavljuje program koji su objavili organizatori. Program najavljuje bdjenje u četvrtak 21. kolovoza, Put križa, u petak 22. kolovoza, te misu poslanja s Papom, u nedjelju ujutro 24. kolovoza. Jutarnji sati od srijede 20. do petka 22. kolovoza predviđeni su za katehezu kako bi se biskupi i mladi, govoreći istim jezikom, mogli susresti. Tom prilikom mladi će moći postavljati pitanja, iznijeti svoje ideje i svoja iskustva.

Bit će vremena i za odmor. To će biti Festival Mladosti, i to od utorka 19. do četvrtka 21. kolovoza. Budući da mladi sigurno osjećaju privlačnost Parizom, organizatori nisu željeli onemogućiti da ga mladi otkriju i upoznaju, pa su zato sebi postavili tri cilja:

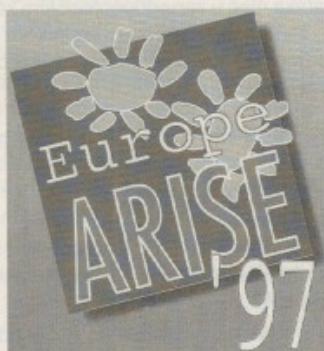
1. pomoći otkriti Pariz i stvarnosti svakodnevnog života,
2. omogućiti susresti razna duhovna gibanja i različite kulture,
3. istaći neke događaje koji izriču različitost naroda našeg vremena.

Duhovne i kulturne manifestacije trebalo bi ostvariti u obliku javnih i tematskih manifestacija te upoznavanja grada odabranim putovima. Tako bi Festival mladosti trebao pomoći da mladi dožive iskustvo katoliciteta Crkve, odnosno njene sposobnosti otvoriti se svim različitostima o kojima svjedoči čovječanstvo.

Sigurno će važan trenutak manifestacije katoliciteta biti bdjenje na stadionu Longchamps u subotu navečer 23. kolovoza, te misa s Papom, na istom stadionu, u nedjelju 24. kolovoza. Francuska Crkva se ozbiljno sprema za ovaj događaj. Uz Crkvu za ovaj događaj se angažirala i država kako bi sve proteklo u redu i miru. Sigurno će za mlade koji dođu na ovaj svjetski susret mladih to biti poseban događaj iz više razloga. Jedan od razloga jest mogućnost upoznavanja jednog grada, mladih koji dolaze iz svih krajeva svijeta. Drugi razlog jest susret s Papom. Činjenica da je Papa Ivan Pavao II. utemeljio Dan mladih i Svjetske susrete mladih, pokazuje njegovu zauzetost i zabrinutost za mlade. Htio je da odrasli postanu svjesni mladosti kao nade čovječanstva. Htio

je da kroz ove vjerske susrete mladi otkriju svoju različitost u svim područjima, ali još više sličnost i povezanost kroz isti osjećaj ljubavi i blizine Krista koji povezuje kršćane. Papa sigurno želi, kao što smo već naglasili, da mladi osjete dimenziju bogatstva katoliciteta Crkve koja se manifestira kroz različitost naroda koji čine Crkvu. Papa je svjestan isto tako da mladi koji otkriju tu dubinu i bogatstvo katoliciteta Crkve mogu sutra graditi pravedniji i bolji svijet. To on sigurno ovoga puta neće propustiti reći kao što to nije propustio istaći kod prijašnjih susreta. Isto tako treba naglasiti da papa Ivan Pavao II., za razliku od mnogih državnika i političara koji gledaju na budućnost mladih s pesimizmom, gleda budućnost s optimizmom i stoga je sposoban pozvati mlade na takve susrete i njima pokušati otkri-

ti onoga koji je Budućnost, Isusa Krista. Stoga nije ni čudo da su u zadnje vrijeme, gotovo na svim Papinim putovanjima, upravo mladi s najvećim oduševljenjem dočekali

Ivana Pavla II. i s njim zajedno izrekli nadu u bolju budućnost.

Svi oni koji neće imati priliku sudjelovati na ovogodišnjem Svjetskom susretu mladih u

Parizu, kako mladi tako i odrasli, pozvani su na razmišljanje o svijetu i njegovim teškoćama, o njegovoj budućnosti. Pozvani smo ozbiljno razmisliti o mladosti koja je nada budućnosti. Postavlja se pitanje kako se i na koji način odgaja mlade ljude. Čime se hrani duhovni život mladih ljudi u našoj sredini, u našoj zemlji? Da li mladi imaju mogućnost upoznati istinske vrijednosti istinske primjere pavog i zdravog ljudskog života? Da li to omogućuje društvo, a još više kršćanska zajednica? O budućnosti posebno se trebaju upitati zajednice, gradovi, države gdje se polako smanjuje broj mladih. To isto vrijedi za mjesne Crkve, redovničke zajednice koje već dugo ne vide mlade da prelaze pragove njihovih institucija? Ima li mladost budućnost? Ima li budućnost nadu da će doživjeti svoju mladost i živjeti s njom i od nje? Isto tako pitanje svakom pojedincu o njegovom odnosu prema životu, mladosti i Crkvi.

Crkva, društvo, svijet treba mladost, mlade, pa zato treba i pomoći da mladi s nadom gledaju u budućnost. U vrijeme kada je sve u krizi, ovi svjetski dani mladosti trebali bi dovesti u krizu pesimizam i otvoriti vrata nade da Crkva u ovim mladima, okupljenim s Papom oko uskrslog Krista, može smjelo zakoračiti u treće tisućljeće. Mladost ispunjena duhom vjere i iskustvom katoliciteta Crkve sposobna je nadvladati sve prepreke i graditi bolju budućnost. To nam potvrđuje i snaga vjere koja ih vodi na ovaj susret. Ona bi nas sve trebala razbuditi i otvoriti nam oči kako bismo ugledali Božju prisutnost u toj mladosti Crkve. ■

IN MEMORIAM

Fra Ignacije Vugdelija

U Otoku kraj Sinja u plemenu Vugdelija, rađa se mali Josip od majke Pere i oca Jakova 20. ožujka 1938. godine.

Poveden Božjom rukom, nakon završene osmogodišnje škole u rodnom Otoku, dječak Josip odazva se proročkom pozivu da kao redovnik i svećenik bude u službi svome kršćanskom narodu.

Kao mladić mijenja ime Josip u ime fra Ignacije na Visovcu kada je 5. srpnja 1955. stupio u franjevački noviciat. Nakon filozofsko-teološke naobrazbe na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj i fakultetu u Fribourgu primio je 14. ožujka 1964. sveti red svećeništva.

Nakon postdiplomskoga studija u Fribourgu obnaša službu profesora u Makarskoj. U to vrijeme prognanički val privremenoga rada zaposlio je mnoštvo hrvatskih radničkih ruku u zapadnoj Europi. Fra Ignacije polazi za našim vjernicima i kao dušobrižnik djeluje najprije u Kölnu, a zatim u Stuttgartu. Da se ne bi ugasila hrvatska riječ u zapadnoeuropskim zemljama, fra Ignacije postaje urednikom „Žive zajednice“, časopisa hrvatskih katoličkih mislija u Frankfurtu.

Od 21. kolovoza 1991. fra Ignacije kao svećenik djeluje u svetištu i župi Gospe od Zdravlja u Splitu na Dobromu. Uvijek vjeran Bogu i domovini, nauku Kristovom i vodstvu Katoličke crkve, trošio se i gasio za spas povjerenih mu kršćanskih duša i za slobodu domovine. Posebna mu je bila briga i na srcu četvrta gardijska brigada HV.

Teška bolest raka crijeva pokazala je svoju zločudnost krajem 1995. godine. Ignacije se herojski nosi s bolešću i nikom se ne tuži. Nadao se do zadnjeg trenutka da će ozdraviti. Volio je živjeti. Ali Božji plan je bio, da mu On sam, ovaj život zamijeni s vječnim.

Brate Ignacije, u zajedništvu s tobom u tvom patničkom životu, mi patničku smrt Kristovu naviještamo; u tvojoj smrti, mi Kristovo uskrsnuće slavimo; u tvom pokopu, mi slavni dolazak Kristov isčekujemo.

Dragi brate Ignacije, u tvojoj smrti ime je Gospodnje blagoslovljeno. Želio si i postigao da tvoja smrt bude Božje objavljenje. Živi u vječnosti kraljevstva nebeskoga. Amen. (Iz govora fra Nikole Čurčije, gvardijana)

Od prvoga udahnuća zemaljskoga zraka pa sve do zadnjega njegova izdisaja čovjekov se zemaljski život povezuje s nebeskim Ocem. I to po naumu božanske stvaralačke moći kojom je Bog obdario biće stvoreno na njegovu sliku. A čovjek izriče zahvalnicu Bogu za primljeni dar upravo živeći život u određenom vremenu i za određene zadatke.

Fra Ignaciju je Bog dao kao i svakom čovjeku i vrijeme i zadatke. I on je svoje vrijeme potrošio i svoje zadatke zaključio u ponedjeljak, 23. lipnja 1997. godine.

Uvijek svoj – autentičan, neponovljiv

Mi smo mislili da je fra Ignaciju još dugo mjesto među nama, da bude gdje smo mi: u ovoj Crkvi, u ovoj Hrvatskoj, u ovoj franjevačkoj zajednici, na ovoj određenoj dužnosti. Jer, trebali smo ga, bio nam je važan, na nj se računalo. I on je bio spreman – onakav div tijelom, snažan i jak duhom i intelektom – bio je spreman svoje veliko životno iskustvo stečeno u svijetu prenijeti u svoju domovinu, pa je to po povratku iz Njemačke već više godina i činio. Njegova se prisutnost osjećala u domovinskoj Crkvi, s njom se računalo i u stvaranju pastve za hrvatsku vojsku, s njime se računalo još na dugi rok da bude s nama.

Jer nije bio niti serijski čovjek, niti serijski svećenik, niti serijski franjevac. Bio je svoj, autentičan, neponovljiv, originalan!

Takav je bio i kao dušobrižnik, takav kao urednik „Žive zajednice“, takav kao organizator brojnih hodočašća u Svetu zemlju, takav kao govornik, predavač – kao čovjek, Hrvat, službenik Crkve i svoje redovničke zajednice – uvijek svoj! I zato su mu se divili, zato su ga voljeli, pa je zato i gubitak još veći! – Ali, Isus je odlučio: hoću da on bude gdje sam ja, neka gleda moju slavu. A slavu je i zaslužio i to ne samo zbog angažiranog i bogatog života utrošena za Crkvu i narod, nego i zbog strpljiva nošenja križa bolesti i zbog hrabrog

gledanja smrti u oči koja se polako i sigurno približavala i zbog svjesnog prihvatanja Božje volje.

Već smo se bili navikli da na vječni počinak ispraćujemo „staru gardu“ hrvatske inozemne paste: Cecelja, Čović, Šušnjara, Budimir, Efrem, Romac, Markoč... i toliki drugi. No sada je došao red i na one koji su bili mladi i snažni ili kako reče Nazor: **Mre naša šuma. Od bradve već padoše bor i hrast.** Da upravo je Ignacije bio takav – ko bor i hrast! No njih i njega slijede na sud Božji njihova velika djela. Nisu pred Gospodina došli praznih ruku – vratili su mu umnožene talente, nisu prošli svijetom bez traga – iza njih je ostao svijetao trag!

Dok u ime uprave hrvatske inozemne paste franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja u Splitu izražavam najdublju sućut, fra Ignaciju ću zahvaliti riječima Iva Vojnovića:

Jedan po jedan dohodu vlastela u crnom ljesu nošeni od fakina na zadnje sijelo gdje znak propela grobove kruni posred ruzmarina. – Requiem aeternam – čuj eolsku liru čempresa grobnih... možda šapću o raju. Ignacije dragi, čempresi šapću, ali mi vjerujemo da ti je Isus već rekao: hoću da budeš gdje sam ja.

(Iz govora mons. Vladimira Stankovića)

Sjećanje na Crnog

23. lipnja, u ranim jutarnjim satima, umro je fra Ignacije. U tu vijest dugo nisam mogla vjerovati, jer Crni je uvijek širio optimizam, bio pun života.

No, bolest je i njega shrvala, njega koji je tolike bodrio u teškim trenucima.

Sjećanje na svećenika i obiteljskog prijatelja počinju u ranom djetinjstvu. Posjećujući ga kao stuttgartskog župnika, upoznali smo s njim prijatelje i cijelu okolicu, koju je često obilazio kao pastir, dušobrižnik koji se skrbi za svoje župljane.

Fra Ignacije Vugdelija 20. 3. 1938. – 23. 6. 1997.

Urednik „Žive zajednice“ od prosinca 1979. do rujna 1991.

Dragi fra Ignacije, hvala ti za svaku napisanu i izgovorenu riječ. Hvala ti na životu i zajedništvu koje si širio među nama i oko nas. Sretni smo i ponosni što smo imali čast živjeti i surađivati s tobom.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine, i svjetlost vječna neka mu svijetli!

Uredništvo, suradnici i prijatelji „Žive zajednice“ i osoblje Dušobrižništva za Hrvate u Frankfurtu

Neumorni navjesticitelj i propovjednik

Od subrata i dugogodišnjeg suradnika u hrvatskoj inozemnoj pastvi oprastam se u ime 115 svećenika, te stotinjak pastoralnih suradnika, socijalnih radnika i mnoštva hrvatskih katoličkih vjernika, posebice onih iz misija Stuttgart i Frankfurt. I u ovoj tužnoj prigodi izražavam zahvalnost pokojnom fra Ignaciju na dvadesetgodišnjem radu u hrvatskoj inozemnoj pastvi. Najljepše i najplodnije godine života proveo je u Njemačkoj, gdje je obilno koristio svoje darove i karizme radeći na njivi Gospodnjoj ponajprije kao dušobrižnik nakratko u Kölnu i potom 8 godina u Stuttgartu, a onda 12 godina u Frankfurtu kao urednik „Žive zajednice“. Od mnogih darova koje mu je

Gospodin udijelio, ističem samo da je bio neumorni navjesticitelj i propovjednik Riječi Božje. Narod Božji znao je na misijama pitati kad će opet propovijedati onaj Crni. Jer njegova je propovijed bila izraz njegove duboke vjere. Obišao je gotovo sve misije u Njemačkoj slaveći mise, propovijedajući, držeći seminare, predavanja, susrete, biblijske olimpijade.

Na drugome mjestu ističem njegovu hrabrost u zauzimanju za hrvatsku stvar u teškim i neizvjesnim komunističkim vremenima u domovini. Nazvao bih ga svojevrsnim pučkim tribunom, jer je narodu u tuđini i izgnanstvu navijestao nadu, hrabrio ga da ne klone. Budio je svijest da zajed-

nički moramo i možemo izdržati. I kad se u domovini nije smjelo otvoreno pisati o hrvatskoj stvari, kad se nije smjelo niti argumentirano kritizirati mnoge protuhrvatske pojave, fra Ignacije je u „Živoj zajednici“ hrabro pisao o temama koje su onda važile kao zabranjene.

Kad promatram fra Ignacijev život, tada bih na koncu mogao parafrazirati apostola Pavla i reći za pokojnika: Dobar je bio, i u inozemstvu i u domovini, i sad mu ostaje vijenac, kruna pravde – vječni život s Bogom, za kojeg je živio i za kojeg se sav potrošio. Fra Ignacije, zahvaljujem ti na svemu što si učinio u ime svih naših vjernika i njihovih dušobrižnika u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj. Neka te za to nagradi dobri Bog! (Iz govora fra Bernarda Dukića)

Zahvalnost i suze iz Stuttgarta

Neizrečeni govor na sprovodu fra Ignacija Vugdelija 25. 6. 1997.

Donosim Vam suze i bol iseljeničke Hrvatske u Stuttgartu – hrvatskih vjernika, fratara i časnih sestara, kućepazitelja, pastoralnih i socijalnih djelatnika u kojoj je pokojni fra Ignacije Vugdelija – nezaboravni i uvaženi

svećenik i fratar misionario i djelovao od 1971.–1979. godine.

Sa svojim hrvatskim narodom, koji je razapet između domovine i tuđine, između sadašnjosti i neizvjesne budućnosti, dijelio je tvrdi koru iseljeničkog života.

Zbog svoje karizme jednostavnosti, skromnosti i spremnosti za pomoć, zbog optimizma i vesele naravi kojom je zračio, a kojom ga je Bog obdario, bio je vrlo obljubljen u našoj mnogobrojnoj hrvatskoj zajednici u Stuttgartu i okolici uviđajući u mnogim slučajevima neznanje, ne samo običnog čovjeka nego i mnogih intelektualaca

o svojoj vjeri i kulturi, o domovini Hrvatskoj i njezinoj prošlosti. Znao je to biranim riječima dati do znanja i u istom poučiti.

U tim teškim godinama svoga pastoralnog djelovanja u Stuttgartu bio je ne samo svećenik i vrsni propovjednik Vesele Kristove vijesti i tumač knjige sa sedam pečata nego i socijalni radnik i tješitelj u trenucima beznađa i očaja te izvanredni organizator vjerskog i kulturnog života u Misiji. Za sve ono dobro što si učinio za našu HKM Stuttgart, dragi fra Ignacije, iskreno ti hvala. Hvala ti za propovijedano evanđelje koje je, čini se, u tuđini imalo veću težinu i odgovornost. Bio si svećenik i fratar vremena i Crkve. Bila ti laka hrvatska zemlja koju si toliko volio, za nju si živio i radio, Bog ti bio vječna nagrada na nebesima.

Fra Marinko Vukman

► Početkom 80-tih stigao je i u Frankfurt kao urednik „Žive zajednice“. Postavio je temelje za katoličke novine hrvatske dijas-pore. Mnogi članci o povijesti, razmatranja vjere, te intervjui pokazali su široku naobrazbu i načitanost. Povremeno je nama mladima držao predavanja u Misiji. Zastupao je konzervativni katolički nauk, ali uvijek otvoren za svakidašnju i njezine probleme. Bio je spreman za razgovor, davao savjete kada nam je bilo potrebno.

Članke od nas laika rado je primao, a sâm puno putovao po misijama da uistinu svi budu zastupljeni u „Živoj zajednici“. Bio je istinski prijatelj i svećenik u kriznim situacijama. Davao je savjete kao neutralni promatrač, usmjeren na bitno.

U proljeće '90. krenula sam sa zadnjom grupom iz Njemačke s fra Ignacijem na hodočašće u Svetu Zemlju. Isusovu domovinu jako je volio i stručno – povijesno i vjerski – obrađivao sva važna mjesta. Tih 10 dana uistinu smo kročili Isusovim stazama: Jeruzalem, Nazaret, Betlehem, Mrtvo more, Genezaretsko jezero... Ali među ozbiljnim stvarima bilo je uvijek vremena i za koju dogodovštinu, za po koji vic.

U propovijedima je često znao naglašavati svoju ljubav prema „ženama“: rođenoj majci, Mariji, majci Crkvi i majci domovini. I '91. je, nakon 20 godina inozemne pastve, rado prihvatio dužnost župnika Gospe od zdravlja i povratak u voljenu domovinu.

Bio je bliže Otoku, rodnom selu i obitelji – kamo je uvijek rado dolazio: prije na godišnji dopust, a sada svaki tjedan.

Susreti s fra Ignacijem su postali rjeđi, no nisu gubili na intenzitetu. Uživao je kao dušobrižnik svoje četvrti, branio samostalnost Hrvatske i zapravo indirektno poticao na razmišljanje o povratku. No nikada

nije nametao svoja shvaćanja, nego uvijek ostao u istinskom dijalogu.

Kod bitnih događaja, sudjelovao je i nadalje kao prijatelj. Stoga mu post mortem **hvala** za svećeničku skrb, prijateljsku povezanost i vjersku potporu!

Bila mu laka voljena rodna gruda!

Vesna Školnik-Popović

Mnoštvo svećenika prisustvovalo je pokopu na groblju Lovrinac u Splitu

Što je čovjek da ga se spominješ?

U božićnim danima prošle godine primio je jedan svećenik vrlo zanimljivu čestitku jednoga prirodoslovca. Na razglednici je bila fotografija zvjezdanog neba s čuvenom Andromedinom maglicom, galaksijom sličnoj mliječnoj stazi, koja pripada našem Sunčevu sustavu. Ispod fotografije nalazio se tekst: „Kad se Isus Nazarećanin rodio u Betlehemu, bilo je svjetlo koje je snimilo ovu sliku 750 000 godina „na putu“ (ne zaboravimo da svjetlost prijeđe 300 000 kilometara u sekundi!). Ispod toga teksta bila je napisana riječ filozofa i teologa Anselma od Canterburyja: „Ne tražim znanje da bih vjerovao, nego vjerujem da bih mogao znati, razumjeti!“

Čudna riječ! Ne odgovara slici svijeta koju nam nudi znanost koja sa svojim saznanjima i otkrićima čini vjeru „nepotrebnom“. Ni božićna poruka, poruka o dolasku Boga u svijet, ne podudara se s tom slikom svijeta. Jer, što je naš svijet prema učenju znanosti? Naša je zemlja samo zrno pijeska u kozmosu u kojem se nalaze milijarde galaksija, sunaca, maglica, planeta. Njihove udaljenosti mjere se godinama svjetlosti, a većina zvijezda koje vidimo na nebu udaljena je od nas tisuće, milijune godina svjetlosti. Slične silne dimenzije ima, obrnuto, i svijet beskonačno malenoga, svijet atoma i molekula. Kad bi ljudi uspjeli pronaći napravu koja bi bila u stanju izbrojiti u sekundi milijun atoma, onda bi toj

napravi trebalo 20 milijardi godina da izbroji samo atome u jednom gramu vodika. Nezamislivo vrijeme, nezamislivo velik broj atoma!

Što je čovjek? Sitni prašak na malom komadiću pijeska, zemljinu planetu, okruženom beskonačnošću, hladnoćom i prazninom. Što je čovjek u svemiru sastavljenom od milijardi atoma, molekula stanica? Čovjek, na granici između beskonačno velikog i beskonačno maloga svijeta? Gledano iz perspektive svemira on je zrno praška, a gledano iz perspektive atoma on je gotovo velik kao svemir. U oba slučaja on je biće koje može misliti i proračunavati. U tome je čovjekova veličina. Blaise Pascal, poznati filozof i matematičar, napisao: „Što je čovjek u usporedbi sa svemirom? Zrno praška, ali **zrno praška koje misli**. Svemir može čovjeka uništiti, a da to ni ne zna. Ali čovjek to zna, i u tome je njegova veličina i dostojanstvo“.

Bog, Stvoritelj svemira i svih njegovih atoma, dao je samo čovjeku sposobnost da spozna i procjenjuje svemir i atom, iako u ograničenoj i nesavršenoj mjeri.

Čemu ovo razmišljanje o čovjeku, atomu i svemiru u ovo pobožno vrijeme? Što zajedničkoga ima naša moderna slika svijeta sa starom slikom Božića? Jako mnogo. Nije slučajno da u Svetom pismu početak stvaranja i početak otkupljenja imaju snažne zajedničke riječi: U početku stvori Bog nebo i zemlju – U

početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga – i Riječ bijaše Bog. Ta Božja Riječ uzrok je postojanja svega stvorenoga. I o toj Božjoj Riječi najednput tvrdnja: „**Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama!**“ Riječ je ušla u stvaranje, postala stvorom. Onaj koji je stvorio vrijeme, ulazi u vrijeme. Onaj koji je stvorio prostor, podređuje se međama prostora. Ljubav Božja koja nam postaje tako bliza u Isusu Kristu, čudesnija je od neizmjerne broj atoma i zvijezda.

Vrlo je važno da u svjetlu Betlehenskog Djeteta, pred kojim se zajedno s pastirima klanjamo, razmišljamo o Božjoj beskonačnosti i neshvatljivosti. Riječ je tijelom postala! Beskonačni Bog ne sjedi na svom olimpijskom prijestolju, ne vodeći računa o ljudskoj radosti i stradanju. On je učinio svojom, posvojio je dakle, uzeo na sebe, iz ljubavi prema čovjeku, radost i križ svakoga potpunog ljudskog života.

Da, čovjek je velik, jer je jedini stvor koji je u stanju misliti i razmišljati o zvijezdama i atomima. Ali, još je neizmjereno veće njegovo dostojanstvo u činjenici da ga Bog ljubi i da ga je pozvao na sudionništvo u svojoj božanskoj beskonačnosti. Vjerujem, da bih shvatio: da bih shvatio veličinu zvjezdanog neba i svijeta atoma; da bih spoznao čovjekovu veličinu i dostojanstvo; da bih spoznao neizmjernu Božju ljubav koja je čovjekom postala.

I, što je čovjek da ga se Bog spominje? Kristovim dolaskom odgovor je postao jasan. Čovjek je kruna Božjega stvorenja, baštinik i sudionik Božjega stvorenja, baštinik neba. U tom je njegovo dostojanstvo i stvarna veličina. Nešto više od toga ne postoji, nezamislivo je.

**Fra
Ignacije Vugdelija**

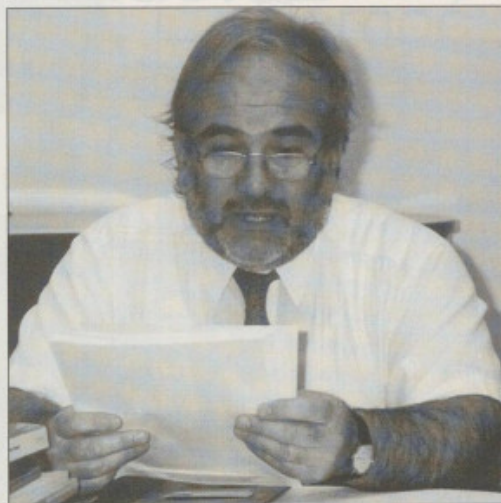
(Živa zajednica, 1–2/1989.)

Sprovodne obrede vodio je gvardijan samostana Gospe od zdravlja fra Nikola Čurčija, a bili su im nazočni mons. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko-makarski, mnoštvo svećenika, časnih sestara i pokojnikova rodbina

Nastanak i nestanak Jugoslavije i povijest rata

U Centru za istočno-zapadnu kulturu i studije Europe (Ost/Westeuropäisches Kultur- und Studienzentrum), poznat pod imenom „Palais Jalta“, hrvatski je biofizičar i vodeći član AMA Croaticae Milan Červinka iz Rüsselsheima održao predavanje o uzrocima rata na južnoslavenskom području. Naša suradnica Ozana Šponar iskoristila je tu prigodu, te razgovarala s predavačem i nekim sudionicima.

Gospodine Červinka, Vi ste u svom predavanju iznijeli povijesna i suvremena razmatranja o nastanku i nestanku Jugoslavije. Vi ste dali slojevit interpretaciju ratnih uzroka i njegovih posljedica. Da li su pri Vašoj pripremi igrala ulogu i sjećanja iz Vaše obiteljske prošlosti?

– Dakako da su ona u meni ostavila duboke tragove. Moji su roditelji živjeli u Zagrebu. Moj otac je pobjegao iz Češke nakon što je ona bila okupirana od naciata. Preselio se u Zagreb. No, kada je ondje došla endehazijska vlast, moji su roditelji spakirali prtljagu i bježali prema Istoku. Tu su se jednostavno zaustavili kod Novog Sada. Stjecajem tih izbjegličkih okolnosti ja sam se rodio 1942. u Novom Sadu. No, i nakon rata nismo mogli živjeti u miru, iako je moj otac imao dosta dobar položaj. 1946. zatražio je da se vrati u svoje prvotno zvanje kao građevinski inženjer. Ovim zahtjevom se zamjerio vlastima i moja obitelj je zbog toga dobila policijski izgon. U roku od 48 sati morali smo napustiti grad. Odredili su nam Zagreb, odakle su moji roditelji od endehazijskog režima pobjegli. Već u to doba se dakle tražilo sitne razloge da se ljude istjera. Može se reći da je već 1946. godine bila posrijedi „fina“ metoda „čišćenja“ nepodobnih.

Što Vas je potaklo da kao angažirani laik, kao svjedok i promatrač našeg vremena, izađete pred njemačku javnost i s ovom problematikom koja je ipak bila vrlo često obrađena?

– Da, o ovoj temi je izašlo mnogo knjiga i u medijima je bila jako zastupljena. I pored toga moje je mišljenje da je jako puno toga fragmentarno i da je često izvještavano s puno predrasuda, a moram priznati i s dosta neistine koja se širila. To

je bio povod za moj angažman. Htio sam pokušati pokazati razvoj jedne velikosrpske ideje i propagandne mašinerije koja je to pratila. Naime, scenarij svih tih događaja uvijek je isti. Prvo se mora navodnog protivnika ocrniti da bi ga se nakon toga moglo pokušati vojnom silom uništiti. Ta struja je na Balkanu prisutna već 150 godina. Polovicom 19. stoljeća se tu naime počinju širiti osvajačke ideje sa svojatanjem i izdavanjem tuđega za svoje (Vuk Karadžić: „Srbi svi i svuda“; Ilija Garašanin: „Načertanija“). Imperijalne ideje i kulturnacionalistička nastojanja iz 19. stoljeća postale su žalosna stvarnost u „Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca“, osnovanoj 1918. i kasnije nazvanoj Jugoslavija. Nakon ubojstva međunarodno priznatog balkanologa Milana Sufflaya, protiv velikosrpske zbilje i za njihove žrtve u tridesetom godinu podigli su svoj glas Albert Einstein, Heinrich Mann i mnogi drugi. Govoreći o „drugoj Jugoslaviji“ ukazao sam na sve pukotine sustava koje su se nalazile već u samom temelju. U to spada i međunarodna isprepletenost koja se očitivala u tajnim kanalima i kontaktima između američke i jugoslavenske politike i privrede (spona Milošević-Eagleburger). Sve to je išlo na štetu demokratskih gibanja koja su se pojavila među narodima u ovoj državi. Napad Jugoslavenske armije na Sloveniju i zatim Hrvatsku pokazao je da se brutalnim nasiljem ne može „sačuvati“ državu.

Pokušao sam i pokazati da su nakon međunarodnog priznanja Slovenije i Hrvatske četničke skupine i Jugoslavenska armija drastično smanjili svoje napade. Nakon priznanja oni su prešli na novi i dotada netaknuti teren: na Bosnu i Hercegovinu.

Gospodine Hans Zinkeisen, Vi ste došli na ovo predavanje. S kojim dojmovima se vraćate kući?

– Pa, znate ja se već nekoliko godina bavim jugoistočno-europskom poviješću. Kada je počeo rat zanimali su me razlozi i uzroci ove katastrofe. Na međunarodnom planu postale su uočljive granice, recimo za Njemačku koja se založila za slobodu malih naroda i time ušla u polarizaciju s drugima. To su pojave preko kojih su najednom opet počeli oživljavati stari odnosi između Engleske i Srbije i Engleske i Francuske. Za mene kao Europejca se u tom trenutku zajednički dom Europe gotovo srušio.

Amato Filippo, Vaši su roditelji Talijani i Vi u Frankfurtu studirate kulturnu antropologiju. Što je Vama postalo jasno nakon predavanja?

– Iznova mi je postalo jasno da je zapravo već nakon Titove smrti svugdje počelo škripiti u jugoslavenskoj državi. To se u Europi trebalo uočiti, a tajne državne službe su to već davno znale. Ali, tako se rado zatvaraju oči pred mnogim stvarima... Inače sam uvijek bio protiv toga, da se osudi cijeli jedan narod kao krivac za sve. Imam prijatelje studente u Beogradu koji su sudjelovali u ovim velikim demonstracijama. Kažu da je dobro da sada opozicija drži mjesto gradonačelnika, ali za narod se još nije ništa promijenilo. Također smatram da je objektivna povijesna prerada rata jako važna. Ako ona i ovog puta ne uslijedi, onda će biti teško sačuvati mir. Pretpostavljam da su mnoge obitelji s hrvatske strane izgubile svoje najdraže u ratu. I ovdje međutim polazem nadu u vrijeme kao i u povijesnu preradu polazeći od malih primjera. Kaže se da se treba oprostiti, ali ne i zaboraviti. A upravo Nijemci znaju kako je to bolno. ■

BIRNAU

25. obljetnica našeg hodočašćen

Četvrt stoljeća hrvatskoga hodočašćenja u Birnau. Na vanjskoj proslavi pjevao je Mate Bulić

Najveće hrvatsko hodočašće u dijaspori svakako je Birnau, mjesto na obali Bodenskoga jezera, a na tromeđi Njemačke, Austrije i Švicarske. Iz svih tih zemalja i ove godine se 25. svibnja u Gospinu baroknu crkvu slilo mnoštvo hrvatskih Marijih štovatelja. Misno slavlje u 11 sati predvodili su fra Vlado Ereš, voditelj Misije Singen-Konstanz i domaćin hodočašća, te Michael Schauler, upravitelj svetišta u Birnau. Koncelebrirali su svećenici iz okolnih misija: vlč. Luka Lucić, vlč. Josip Pavlović, vlč. Juraj Kostelac, o. Petar Šabolić i fra Ante Perko- vić. Sakrament krizme primilo je za vrijeme mise 50-ak krizmanika. I ovo hodočašće održano je pod motom: „Uvijek vjerni Bogu, Gospi, Crkvi i domovini“. Vanjska proslava ovogodišnjega hodočašća održana je u dvorani u Stockachu, a hodočasnike je pjesmom zabavio Mate Bulić.

ZWIEFALTEN

Prepoznati Krista

Biskupija Rottenburg-Stuttgart obilježava ovu Kristovu godinu pod motom: „Prepoznati Krista“. Pod tim je motom bilo naše 17. hodočašće u marijansko svetište Zwiefalten, održano 9. lipnja. Oko 4000 vjernika stalo je ispod svojih simbola – križa i lađe – koji simboliziraju muku, smrt i uskrsnuće Isusovo, ali i nadu u budućnosti pod vodstvom Duha Svetoga. U procesiji smo nosili Pralik Gospe Velikoga Hrvatskoga Zavjeta. Misu je predvodio mons. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko-makarski, a koncelebrirali su prelat Jürgen Adam i hrvatski svećenici iz okolnih misija. Vlč.

Ivica Komadina pozdravio je sve nazočne u ime hrvatskih svećenika, a prelat Adam je prenio pozdrave biskupa Kaspera. Simbolične darove prinijeli su vjernici iz Göppingena: kruh i vino, svijeću i buket cvijeća. Pjevački zborovi iz Reutlingena i Göppingena skladno su predvodili litur- gijsko pjevanje.

Slavlje je nastavljeno poslije mise u velikom šatoru, gdje se moglo i tjelesno okri- jepiti. Prvi dio programa zauzeli su pozdravni govori, te pjevanje duhovnih i rodoljubnih pjesama u izvedbi zbora iz Göppingena, a pod ravnanjem Branka Galića. Folklorna skupina iz te Misije

izvela je splet slavonskih plesova, a fol- kloraši iz Schwäbisch-Gmünd Splitko kolo. Svirao je i tamburaški sastav iz Reutlingena, a mladi iz Rottweila izveli su ritmički ples. Za ples i zabavu potom se pobrinuo duo „Vrući led“ iz Göppin- gena.

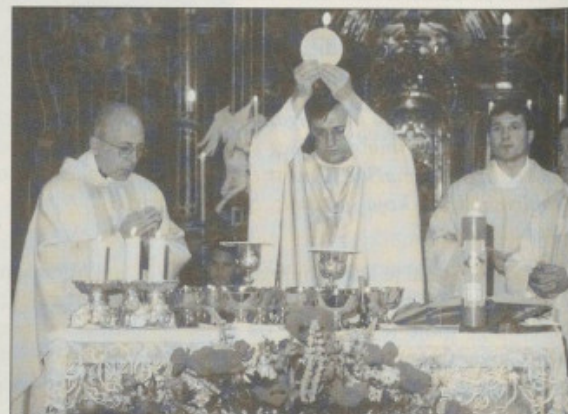
Hodočasnici su se oko 17 sati okupili oko spomenika žrtvama terora, gdje je bis- kup Barišić održao duhovni nagovor i predvodio molitvu. Bila je to prilika da se sjetimo ne samo Kristovih patnji, nego i patnji našega naroda u domovinskom ratu. U crkvi se zatim molila krunica, a klanjanjem Presv. oltarskom sakramentu završilo je još jedno hrvatsko hodočašće u Zwiefalten.

Stanka Vidačković

► Pralik Gospe Velikoga Hrvatskoga Krsnoga Zavjeta u Zwiefaltenu nosili su vjernici u hrvatskim narodnim nošnjama

▼ Koncelebriranu misu u Zwiefaltenu predvodio je biskup Marin Barišić, s prelatom J. Adamom, vlč. L. Lucićem i drugim sveće- nicima

Krizmanici u Birnau s fra Vladom Erešom, svećenicima, kumovima i rodbinom

HAGEN

Pomoć Šibeniku

Njemački dobrotvori i Hrvatska katolička misija prikupili su i poslali konvoj raznovrsne pomoći u Šibenik. Radi se o jednom tegljaču i dva velika kamiona, natovarena stolovima, klupama, stolicama, tablama i drugim školskim priborom za oko 300 učenika. Ovaj konvoj pomoći pratio je osobno gradonačelnik Mendena gosp. Düppe, te još nekoliko Nijemaca. Tom prigodom su, osim Šibenika, posjetili Visovac, Široki Brijeg i Mostar. S.V.

FRANKFURT

Dječji festival i koncert klasične glazbe

U dvorani „Bikuz“ u Höchstu održan je 14. lipnja drugi dječji festival pod nazivom „Mirkofon je vaš“. Pjesme i skladbe popularnih hrvatskih pjevačica i pjevača, u velikom stilu, izvodili su djevojčice i dječaci (njih 15), koji listom bolje govore njemački nego hrvatski. Ipak, to nije bila zapreka da odlično nastupe pred svojim roditeljima, prijateljima i gledateljima u dvorani. Program je vodio fra Željko Čurković. Prvo mjesto je prema ocjeni publike zauzeo Jakov Zelić, a prvu i drugu nagradu žirija dobile su Jelena Žaper i Danijela Đurin. Sve pjesme su glazbom pratili braća Ante i Manuel Tolić, koji su nakon festivala održali i kraći koncert.

Hrvatska katolička zajednica iz Frankfurta priredila je 20. lipnja po prvi put i Dječji koncert klasične glazbe. Klavirske skladbe sviralo je 15 mladih glazbenika, violinu jedna djevojčica, a baletne točke izvele su tri djevojčice. Mladi glazbenici i plesačice pokazali su zavidnu vještinu i oduševili nazočno gledateljstvo. Priredivanjem ovoga koncerta htjelo se potaknuti mnogu nadarenu djecu da iskoriste i pokažu svoju glazbenu i plesnu nadarenost, a roditelje da ih u tome podrže.

U subotu 21. lipnja krizmanici su s fra Jurom Zebićem išli na izlet u „Phantasia Land“ kod Bonna.

Oni su pokupili ► nagrade ocjenjivačkoga suda i publike

▼ Prvi dječji koncert klasične glazbe u Misiji Frankfurt. Otvorio ga je fra Leo Delas

STUTTGART

Svjedočenje vjere, mira i ljubavi

Mise s prelatom Adamom i odluka o podjeli Misije. „Misa“ malog Antonija i dječji festival „Mikrofon je vaš“. Seminar za brak, proslava sv. Ante, prve pričesti i krizme

Mjesec lipanj i ove godine bio je prepun vjerskih i kulturnih događanja u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Stuttgartu.

1. lipnja je gost Hrvatske katoličke misije Stuttgart bio referent za strance u biskupiji Rottenburg-Stuttgart prelat Jürgen Adam. Predvodio je dva euharistijska slavlja u dvije crkve, gdje je najbrojnije nedjeljno hrvatsko vjerničko okupljanje: u Bad Cannstattu i u Stuttgart-Zentrum. Tom prigodom izrazio je hrvatskim vjernicima zahvalnost na divnom vjerničkom svjedočenju i potaknuo ih da još s većim žarom i marom žive svoju vjeru i najavio da će od 29. lipnja o.g., iz pastoralnih razloga, biti dvije hrvatske katoličke misije u Stuttgartu: Stuttgart-Mitte i Stuttgart-Bad Cannstatt.

7. lipnja u konkatedrali sv. Eberharda slavljen je prva pričest 120 dječaka i djevojčica. Svečano misno slavlje predvodio je fra Radoslav Tolić, koji je pozvao slavljenike da budu ponosni na ovaj dan i neka im se zlatnim slovima upiše u njihova mlada srca. Prvopričesnici su u molitvi, pjesmi i recitaciji izrazili zahvalnost Kristu za taj veliki dar i dan.

Već treću godinu zaredom u HKM Stuttgart održava se festival djece i mladih pod nazivom: „Mikrofon je vaš“. Ove godine to je bilo 1. lipnja u dvorištu Misije. Otvorio ga je prelat Jürgen Adam. Više od 2500 hrvatskih vjernika – među kojima veliki broj djece i mladih – okupilo se na ovo radosno slavlje koje je započelo „misnim slavljem“, a predvodio ga je „najmlađi svećenik“ – Antonio Vranješ, dječak od 3,5 godine iz Osijeka. Gledatelji Hrvatske televizije gledali su ga u emisiji „Živa istina“, a evo sada i Hrvati Stuttgarta i okolice uživo. 40-tak minuta je trajala „misa“ – za sve posjetitelje bilo je to vrijeme divljenja, čuđenja, suza i smijeha. S velikom ozbiljnošću Antonio je bez greške „odslužio“ ovo slavlje...

A nakon toga na pozornicu su stupili 40-tak djece i mladih koji su pokazali vrsno glazbeno umijeće. Festival je sretno i spretno vodila Dijana Antunović, a bio je i poseban žiri koji je ocjenjivao pjevače i na kraju

proglasio najbolje pobjednike u dvije kategorije. U kategoriji viših „zvijezda“ pobijedili su Anka Vidaković i Goran Volarić s pjesmom „Sjeti se“, a kod mladih šestero braće i sestara Bošnjak s pjesmom „Hercegovina“. Pobjedničkim ekipama kao i svim natjecateljima ovog festivala zahvalio je voditelj misije fra Marino Vukman te predao prigodne darove.

16. seminar za vjenčanje održan je od 10.–15. lipnja. Psiholog Zrinka Lučić-Vrhovac, liječnik-ginekolog dr. Ivan König, bračni parovi Spretnjak i Marić, te svećenik-voditelj ovog seminara fra Petar Klapež držali su svaku večer predavanja i susrete za 23 para.

Iako je bio radni dan, na blagdan sv. Ante 13.6 okupilo se u konkatedrali sv. Eberharda više od 2000 vjernika. Misno slavlje u kojem su bili posebno zapaženi djeca i mladi predvodio je fra Ivan Čugura. Na kraju mise predvoditelj slavlja blagoslovio je djecu i mlade. Zbor mladih, uz pratnju misijskog sastava „Ruža“, pod vodstvom sestre Nevenke pjevao je za vrijeme mise te na kraju izveo koncert duhovnih šansona.

21. lipnja crkva svetog Eberharda pucala je od hrvatskog vjerničkog

mnoštva koje se okupilo na slavlje svete krizme. Više od 3000 vjernika molilo je za vrijeme mise za 192 mladih, kojima je sakrament potvrde podijelio hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk.

Biskup Štambuk potaknuo je naše mlade, a posebno roditelje, da ne klonu pod teretom teškoga života u tuđini te da ostanu vjerni vjeri svojih otaca. Pozvao je roditelje da budu svojoj djeci svjedoci vjere i kršćanskoga življenja. Na kraju misnog slavlja biskup je još jednom pozvao hrvatske vjernike na povratak u domovinu i na ljetovanje u rodnom kraju i na našem moru.

M.V.

U Stuttgartu je festival djece i mladih pod nazivom „Mikrofon je vaš“ postao već tradicija. Momci su jače pljeskali djevojkama

Stuttgartske prvopričesnici sa svojim vjeroučiteljima u konkatedrali St. Eberhard

STUTTGART-
BAD CANSTATT

Nova hrvatska katolička misija

Prema odredbi biskupije Rottenburg-Stuttgart Hrvatska katolička misija u Stuttgartu podijeljena je na dvije samostalne Misije: Stuttgart-Centar i Stuttgart-Bad Canstatt. Dosadašnja Hrvatska katolička misija Stuttgart bila je najveća među 58 inozemnih katoličkih zajednica, te najveća od 1057 župa u toj biskupiji. Svečano otvorenje bilo je na svetkovinu apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla 29. lipnja. Slavlje je održano u crkvi Liebfrauen, a započelo je recitalom „Molitva za Ime i Dom“, koji je napisala sestra Judita Čovo. Misno koncelebrirano slavlje predvodio je prelat Jürgen Adam, dok su u koncelebraciji bili prvi voditelj Misije Bad Canstatt fra Petar Klapež i njegov pomoćnik fra Radoslav Tolić, fra B. Dukić, vikar splitske franjevačke provincije fra Duško Moro, fra M. Vukman, I.T. Medugorac, fra I. Čugura, fra V. Glibotić. Prelat Adam je nakon mise, u nazočnosti mnoštva naroda, blagoslovio prostorije nove Misije, na adresi: Kroatische katholische Mission, Elwerstr. 10, 70372 Stuttgart-Bad Canstatt, tel. 0711/9 56 19 19; fax. 9 56 19 18.

Za sve uzvanike i vjernike priređen je „Hrvatski domjenak“ u velikoj dvorani nove Misije. Fra Petar Klapež je pozvao sve vjernike na vjernost 14-stoljetnoj kršćanskoj tradiciji hrvatskoga naroda. Ujedno je zahvalio biskupiji Rottenburg-Stuttgart na svemu što čini za hrvatske katolike. On je izrazio želju da nova Misija bude mjesto gdje će ljudi slaviti Boga, susretati jedni druge, nalaziti kutak domovine i učiti se biti vrijednim građanima Njemačke. ■

Mnoštvo vjernika pohrlilo je u prostorije nove Misije

Prelat J. Adam blagoslivlja prostorije nove Misije Stuttgart-Bad Canstatt

MANNHEIM Kardinal Puljić podijelio sakrament krizme

Svečanu misu i podjelu sakramenta krizme 45-oro mladih iz Hrvatske katoličke misije Mannheim slavio je 5. srpnja u Mannheimu kardinal Vinko Puljić. Kardinalov domaćin bio je vlč. Vinko Radić, voditelj Misije. Na misi je bilo nazočno više stotina vjernika, a Kardinal je u propovijedi pozvao izbjeglice i iseljenike na povratak u domovinu. Pod misom je pjevao misijski zbor pod ravnanjem mo Ivana Žana. U povodu dolaska kardinala Puljića 4. srpnja je bila priređena i tiskovna konferencija. Tom prilikom je Kardinal rekao da BiH mogu izgraditi i obnoviti samo njezini stanovni-

ci, pa i oni koji su izbjegli ili prognani. Njemačke vlasti je pozvao na humano postupanje u procesu vraćanja izbjeglica, jer se mnogi još uvijek nemaju kamo vratiti. Prema pisanju dnevnika „Mannheimer Morgen“ od 7. srpnja kardinal Puljić je izjavio da 90 % cjelokupne humanitarne pomoći za BiH ide muslimanskim vlastima. „Ja ne znam gdje je novac, ali oni sve nisu dali narodu“, ustvrdio je Puljić, i nadodao kako muslimani pomažu samo muslimanima i nikome više. „Nemojte katolike ondje ostaviti same“, apelirao je Kardinal na međunarodnu zajednicu, „jer inače u Sarajevu više neće biti zapad-

ne kulture“. Zatim je rekao kako je Daytonski mir vrlo manjkav, ali je bolji od rata. Trebalo bi hitno stvoriti mehanizam prema kojem bi svaka etnička skupina u BiH mogla sačuvati i njegovati svoj nacionalni identitet i svoju vjeru. Mnogo toga ovisi i od međunarodne zajednice, a narod u Sarajevu i BiH „osjeća se kao sitniš u rukama velikih sila“. Kardinal je po običaju zahvalio svima, i Nijemcima i Hrvatima, koji su na bilo koji način pomagali ugroženom pučanstvu BiH za vrijeme rata i kasnije. Velikih humanitarnih akcija i zaslužnih pojedinaca u Mannheimu nije manjkalo. ■

Bivši višegodišnji voditelj Misije u Krefeldu fra Franjo Mušura (lijevo), vlč. Branko Šimović (u sredini), voditelj HKM Lüdenscheld, fra Mato Martić, sadašnji voditelj HKM Krefeld

Hrvatska katolička zajednica s područja Krefelda, Mönchengladbacha, Kempen-Viersena, (Lobberich) HS-Erkelenza i Oberbrucha obilježila je 28. i 29. lipnja 25. obljetnicu djelovanja. Svečana priredba u tom povodu održana je dvorani Marienschule 28. lipnja. Priredbu je otvorio voditelj Misije fra Mato Martić, pozdravivši sve nazočne i zaželjevši svima dobrodošlicu. „Najprije treba odati čast i zahvalnost Bogu što nas je održao i okupljao u Duhu Svetom u zajednicu kroz ovih 25 godina“, rekao je fra Mato. Posebne je pozdrave uputio gostima i uzvanicima, predstavnicima njemačke Crkve i grada Krefelda, svećenicima okolnih hrvatskih misija, časnim sestrama uršulinkama, hrvatskim časnim sestrama iz družbe Regina mundi. Pročitao je pozdrave i

čestitke onih koji se nisu mogli odazvati pozivu na ovu proslavu, kao biskupa u južnoj Albaniji fra Hilla Kabashia, provincijala Bosne Srebrene fra Petra Andelovića, prelata Karlheinz Collasa i drugih.

Potom su govore održali nazočni uzvanici: mons. Vladimir Stanković, područni dekan i biskupijski izaslanik Franz Josef Radler, vlč. Branko Šimović, fra Bernard Dukić, bivši voditelj i predstavnik Provincije fra Franjo Mušura, gosp. Müllers, gradski dekan, tajnik u veleposlanstvu BiH u Bonnu Draženko Primorac, župnik Lobbericha Johannes Torka...

Glavninu programa na priredbi izveo je popularni amaterski ansambl „Venčec“ iz Zagreba, koji je izveo niz pjesama i ple-

Obilježavanju srebrne obljetnice Misije bili su među ostalima nazočni: mons. Vladimir Stanković, fra Bernard Dukić, dekan Müllers, fra Marko Jukić, časne sestre uršulinke.

KREFELD

Sve

**Svečanom priredbom i misom zahvala
29. lipnja srebrni jubilej Hrvatske katoličke zajednice u Krefeldu**

sova iz raznih hrvatskih krajeva. U međuprogramu je nastupila i dječja folklorna skupina iz Oberhausena, a posebno snažno pozdravljeni bili su domaći folkloraši, koji su također izveli nekoliko pjesama i plesova. Bile su zapažene i recitacije pjesama autorice Mire Tomić, koje je recitirala Ivana Perić a govore o Misiji i domovini. Nakon službenog programa, koji su vodili Sanja Tomić i Anto Franjičević, uslijedila je zabava, a svirao je VIS „Bila vila“ iz Lüdenscheld.

Misa zahvalnica

Upravo ne blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, u crkvi sv. Stjepana je u 11,30 sati slavljena svečana misa zahvalnica (hrvatska misa se u toj crkvi slavi već 27 godina).

Predvodio ju je i propovijedao mons. Vladimir Stanković, a suslavili su fra Franjo Mušura, fra Mato Martić, fra Anto Šarčević i dva njemačka svećenika.

Mons. Stanković je pod misom podijelio sakrament krizme sedmorici mladih kriz-

Ansambl „Venčec“ iz Zagreba izveo je odlično.

15. OBLJETNICA HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

ove godine skupa

Iliježen je 28. i
ije u Krefeldu.

Misijskim slavljima
raduju se ponajviše
djeca. Tako je bilo i u
Krefeldu

manika. U misi su sudjelovali i članovi ansambla „Venčec“, odjeveni u narodne nošnje, tako što su odsvirali i otpjevali nekoliko liturgijskih pjesama.

Inače je prvi voditelj Misije Krefeld bio bosanski franjevac Živko Petričević (1972–1974), drugi fra Franjo Mušura (1974–1988), a fra Mato Martić vodi ovu zajednicu od 1988. godine. Sjedište Misije bilo je najprije u Mönchengladbachu, a zatim je premješteno u Krefeld.

Posebnu srdačnu čestitku Misiji je u povodu srebrnoga jubileja poslala župa Novi Šeher, a iz te čestitke valja izdvojiti sljedeće: „Mi iz župe sv. Ilije u Novom Šeheru, kao i brojni drugi, osjetili smo vašu dobrotu u proteklom vremenu koje je bilo vrlo teško i za nas i za vas. Vašem župniku fra Mati Martiću, pastoralnim suradnicima i svim župljanima koji se okupljaju u Hrvatskoj katoličkoj misiji Krefeld želimo plodonosan rad. Od srca vas pozdravlja fra Drago Perković i župljani župe sv. Ilije u Novom Šeheru.“ ■

Nek nas naši puti opet doma vrate

*Dvadesetpet godina duhovnoga rada,
Dvadesetpet godina slavimo sada.
Pod tuđim nebom, postadosmo stado
s pastirom dobrim i velikom nadom.*

*Velika je svečanost danas,
nezaboravan dan za nas.
Za sve godine mukotrpnog rada,
zahvalimo Bogu, budimo veseli sada.
Sve ove godine skupa s Bogom bismo,
za domovinu našu skupa se molismo.*

*Kada su joj bolni, teški dani bili,
tužna lica smo se za nju molili.*

*I još puno nedjelja, puno misa svetih,
da nas naše srce na zavičaj sjeti.
Nek nas naši puti opet doma vrate,
zajedno smo jaki, molimo se za te.*

*Našim svećenicima, želimo reći hvala,
iz svih naših srdaca, izlazi ta riječ mala.
Za sav taj trud, koji za nas daste,
i tu našu zajednicu, dosad sačuvaste.*

Mira Tomić, Krefeld

Višegodišnji uporni rad i vježbanje se isplatilo.
Misijska folklorna skupina nastupila je u punom sjaju.

sama i plesova iz više krajeva Lijepe naše

Pet godina Zajednice hrvatskih žena „Hrvatica“ u Schwenningenu. Majčin i sportski dan, te Dan državnosti zajednički priredio Koordinacijski odbor hrvatskih misijskih, kulturnih, sportskih i političkih udruga. Petero prvopričesnika.

„Hrvatica“

Uskrs nam je ove godine ostao posebno u lijepom sjećanju, jer su u uskrsnoj noći u Schwenningenu, u župnoj crkvi St. Franziskus, potpunu inicijaciju (krštenje, pričest, krizma) primile dvije odrasle osobe: Mirela Jakić, rođ. Bođanac i Natalija Malenica.

Na sam Uskrs, u istoj crkvi u Schwenningenu, pod svečanom sv. misom, Ante i Kata Vukadin proslavili su svoj srebrni pir, okruženi s troje djece i mnogobrojnom rodbinom koja se skupila izbliza i izdaleka.

U petak 7. ožujka 1977. navršilo se točno 5 godina otkako je u Schwenningenu, u sklopu HKM Rottweil, osnovana Zajednica hrvatskih žena „Hrvatica“.

Peta obljetnica „Hrvatice“

No. 5. obljetnica postojanja i djelovanja ove zajednice žena obilježena je velikom i dobro pripremljenom proslavom u Schwenningenu u Beethovenhalle, 26. 4. 1997.

Zanimljivo je spomenuti da su žene sve same pripravljalje i spremale, te da je proslava bila na vrlo visokoj razini. I ovoga puta je „Hrvatica“ pokazala, kao i kroz cijelo vrijeme svojega postojanja i djelovanja, da je spremna i sposobna izvesti „velika djela“, a za to uvijek ima potporu i „odriješene ruke“ od strane svećenika. Gosti te večeri bili su fra Roko Špionjak, župnik iz Grebnica u Bosanskoj Posavini, s kojim je „Hrvatica“ u vrijeme rata

suradivala i potpomagala, te dr. Ante Majić, liječnik iz Bosanske Posavine, koji je sve svoje umijeće i snage darovao domovini prateći na bojišnicama naše branitelje.

Biskupiju Rottenburg-Stuttgart predstavljala je gđa Barbara Weidinger, koja je pri biskupiji odgovorna između ostalog i za rad sa ženama, a s kojom „Hrvatica“ izvanredno surađuje. Bilo je nazočnih čak i predstavnika Bundestaga i drugih političkih autoriteta. Mjesnu crkvu predstavljao je župnik Dietrich Omonsky iz Mariä Himmelfahrt u Schwenningenu.

Iz HKM Sindelfingen su iste večeri gostovali glumci dramske sekcije i nastupili sa scenskim djelom „Omutavio“, što je namijalo domaću publiku.

Najviše su nas iznenadile same žene „Hrvatice“ koje su za samo 2 tjedna sašile sebi nošnje, izvežbale kola i tako „preko noći“ osnovale i folklornu skupinu žena. Sada u Schwenningenu imamo 3 folklorne skupine: djeca, mladi žene.

Neizostavna iz ovoga svega je i njemačka novinarka gđa Anne-Marie Fischer, koja je riječju i slikom u mjesnome tisku pratila cijele ove godine rad „Hrvatice“ i koja je 2 puta za vrijeme rata s vlč. L. Lucićem išla u Bosnu i na licu mjesta se uvjerila u sve strahote rata. Iste večeri o proslavi 5. obljetnice nastupio je i sve popularniji VIS „Keks“ iz Schwenningena, koji je prisutne zabavljao dugo u noć.

Potrebno je kazati da je „Hrvatica“ u 5 godina svojega postojanja bila i ostala pri ruci hrvatskim školama i nadasve HKM Rottweil, da je humanitarno od pečenja i prodaje kolača pomagala prognaničkom naselju u Zagrebu, Slavanskom Brodu, djeci Škabrnje, općini i dječjem vrtiću u Zlataru, Centru za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju u Splitu, apoteći u Novoj Gradiški, osnovnoj školi u Pakracu te nadasve Bosanskoj Posavini, župi Grebnicama.

„Hrvatica“ je izdala prije 2 godine i dvojezičnu knjigu recepta „Kolači-Kuchen“, u kojoj su svoje mjesto našli najbolji hrvatski recepti i kroz ovo vrijeme je organizirala 7 festivala „Djeca za djecu“.

U cjelokupnom radu dosad je sudjelovalo 60–70 žena od kojih je njih 25 i dandanas vrlo aktivnih.

Da se sve ovo moglo kroz sve ove godine lijepo i uspješno odvijati treba napose zahvaliti predsjednici „Hrvatice“ gđi Dragici Švelić i gđi Mariji Lončar.

U nedjelju 6. 7. 1997. su članice „Hrvatice“, njih 35, autobusom išle na izlet u Heidelberg s gđom Weidinger.

Majčin i Sportski dan

10. svibnja stigli su nam gosti iz domovine, crkveni zbor župe sv. Josipa Radnika iz Klinča, sela Zdenčina, na čelu sa župnikom vlč. Ivanom Vragovićem.

Njih 35 smjestili smo po obiteljima u Schwenningenu.

Zajedničku proslavu Majčina dana imale su misije Rottweil i Tuttlingen 11. 5. u Spaichingenu. Sv. misu je predvodio vlč. Ivan Vragović u koncelecijaciji s voditeljima misija vlč. Josipom Pavlovićem i vlč. Lukom Lucićem.

Crkveni zbor iz domovine pjevao nam je „Missu de angelis“ pod ravnanjem gosp. Tomislava Dropuljića.

Isti zbor nastupio je i s nekoliko domoljubnih pjesama u popodnevnom kulturnom dijelu programa. Gosti su nas oduševili svojim nastupima i u nedjelju navečer vratili se u domovinu.

Inače dvorana u Spaichingenu bila je prepuna. Budući da je to uvijek zajednička proslava misija Rottweil i Tuttlingen, hrv. dopunskih škola ovoga područja i hrvatskih udruga, nije ni čudo da uvijek dođe mnoštvo ljudi.

Petero prvopričesnika u Rottweilu s vlč. Lukom i s pastoralnim suradnikom Mladenom Lucićem

REGLED DOGAĐAJA OD USKRSA

za primjer

Istoga dana nastupila su i školska djeca s recitacijama, sve tri folklorne grupe iz Schwenningena, a posebno je burno pozdravljena „Hrvatica“, dok je za zabavu svirala grupa „Keks“.

Sve se to događalo pod motom: „Našim majkama za ljubav“. Na kraju su majkama u znak pažnje i zahvalnosti podijeljene ruže.

Istoga dana oprostili smo se i od dviju hrvatskih učiteljica, kojima s ovom školskom godinom ističe mandat u Njemačkoj. To su gđa Davorka Schmidt iz Schwenningena i gđa Gordana Lucić iz Rottweila. I na ovaj način im najsrdačnije zahvaljujemo i djeca i roditelji za sve dobro koje su učinile boraveći i radeći s nama i među nama.

proslave Dana državnosti Republike Hrvatske. Centralnu proslavu imali smo opet u organizaciji „Hrvatske zajednice“ iz Oberndorfa u Bollu, 21.6.1997., kada su podijeljeni pehari iz ovih prednatjecanja i predproslava. Za Dan državnosti počastila nas je svojim dolaskom i generalna konzulica Republike Hrvatske iz Stuttgarta gđa Zdenka Babić-Petričević.

Valja istaknuti da na području koje obuhvaćaju HKM Rottweil i Tuttlingen postoji Koordinacijski odbor, na čelu kojega stoji vlč. L. Lucić, a njemu uz misije i

Srebrni pir proslavili su supružnici Kata i Ante Vukadin, s kćerkom Angelikom i sinom Deanom; na slici i vlč. Luka Lucić

hrvatske škole pripadaju i sve hrvatske udruge, koje onda proslave ovakvih događaja tradicionalno dogovorno i sinkronizirano priređuju. To može možda poslužiti i kao dobar primjer drugima.

U petak 13.6. u Schwenningenu je odigrana nogometna utakmica između Reprezentacije hrv. svećenika u Njemačkoj i „Mitarbeiter des Bischöflichen Ordinariats Rottenburg-Stuttgart“. Pobjedili su hrvatski svećenici: 6:1!

U nedjelju 22.6. imali smo u Rottweilu prvu pričest. Ove godine bilo je, nakon odlaska progonika, samo petero prvopričesnika koje je pripremljao pastoralni suradnik Mladen Lucić.

L.L.

◀ Zajednička fotografija nogometne reprezentacije hrvatskih svećenika u Njemačkoj i suradnika biskupskog ordinarijata Rottenburg-Stuttgart prije utakmice u Schwenningenu

▼ Folklorna skupina Zajednice žena „Hrvatica“ iz Spaichingena nakon prvog nastupa na Majčin dan

U Oberndorfu, u organizaciji „Hrvatske zajednice“ imali smo 7.6. na tamošnjim igralištima „športski“ dan hrv. kat. misija Rottweil i Tuttlingen, hrv. škola i hrv. udruga ovoga područja. Okupilo se je preko dvije stotine sudionika. Od sportskih disciplina bile su u programu: trčanje u vreći, trčanje za djecu na 50 i 100 m, graničari, mali nogomet za djecu, mlade, veterane i žene, potezanje konopa itd. Najzanimljiviji bili su malonogometni susreti žena kojima tradicionalno sudi vlč. Luka. Vrijeme nas je i lijepo poslužilo tako da su na koncu natjecanja posebno uživala djeca, okićena zasluženo osvojenim kolajnama. Sve se ovo, kao i turnir u kuglanju, održan 19. i 20.4.1997. u Spaichingenu u organizaciji KC „Croatia“ Spaichingena, održavalo u sklopu

ESSLINGEN

Susreti, seminari, izleti...

Čitači i ministranti iz Esslingena na izletu u Bambergu

Od 7. do 9.3. ove godine skupina od 23 prvopričesnika, s vjeroučiteljicom Marom Gongola i tri djevojke voditeljice skupina, boravila je u Oberginsbach-Krautheimu u blizini Bad Mergentheima. Jedan dan s prvopričesnicima proveo je i pater dr. Josip Šimić, župnik. Djeca su provela tri nezaboravna dana u molitvi, pjesmi, crtanju vjeronaučnih tema, a naravno i u sportu i šetnji.

Naši ovogodišnji krizmanici imali su svoj seminar od 14. do 16.3. u Marienburgu-Niederalfingenu kod Aalena. 80 krizmanika sa župnikom Josipom vjeroučiteljem Tomom Tadićem, te 10 odraslih mladih animatora (6 djevojaka i 4 mladića) proveli su tri dana u dvorcu Marienburg, koji je nekad pripadao obitelji Hohenstaufen. Seminar rad se odvijao u deset skupina.

Od 11. do 13.4. seminar su imali mladi s patrom Josipom u Jugendhausu St. Norbert u blizini Memmingena. Tema susreta bila je „S Kristom, središtem života odvažno u novo tisućljeće“. Rad se odvijao u tri skupine koje su sami mladi animirali.

Skupina od 60 odraslih čitača i ministranata, predvođena župnikom i gosp. Tadićem, provela je 26.4. dan u predivnom Bambergu. Zahvaljujući gostoljubivosti bavorskih franjevaca, imali smo i profesionalne vodiče i prostorije gdje smo se mogli odmoriti, ručati i skloniti od kiše. Oko pripreme i organizacije pomagao je i fra Frano Milanović, student psihologije u Bambergu.

27.4. u 13,45 u prostorijama naše misije bio je informativni susret o pastoralu onih koji su bili crkveno oženjeni, te se građanski rastali i ponovno građanski oženili. Na susretu se okupilo oko 50 pogodnih ili zainteresiranih. Problematiku su tumačili vlč. Ivica Komadina, gosp. Tomo Tadić i gosp. Dragutin Lederer. Ove susrete organizira Odbor za obitelj hrvatskih katoličkih misija u biskupiji Rottenburg-Stuttgart.

Majčin dan, prva pričest, krizma

3.5. proslavili smo Majčin dan u Inselhalle u Nürtingen Zizishausenu. Naši gosti su bili pjevači Duško Lokin, Ivo Fabijan i band Bell, koji su raspložili oko 500 okupljenih. U prvom dijelu programa nastupili su djeca i mladi naše Misije u pjesmi i plesu, izvježbani od gđe Mare Gongole, voditeljice folkloru gđice Kristine Kobasić i gđe Draženke Greco, učiteljice gđe Marije Mandarić i gosp. Marijana Malašića. Za tehničku stranu pobrinuo se gosp. Tomo Tadić. Program su vodili gđica Jagoda Džidić i gosp. Robert Stazić. Kao i uvijek vrijedne žene i mušev pripremili su obilje domaćih specijaliteta. Na bogatoj tomboli glavna nagrada bila je super bicikl s amortizerima. Zbog toga od priredbe bila je za našu pokumljenu župu Miljevce.

11.5. imali smo slavlje prve svete pričesti u crkvi sv. Pavla u Esslingenu. 23 djevojčice i dječaka pripremani od gđe Mare Gongole primili su po prvi put Tijelo Kristovo. I ove godine smo za prvu pričest izdali prigodnu brošuru, u kojoj je na 20

Hrvatska katolička zajednica iz Esslingena priredila je u proteklom razdoblju izlete prvopričesnika, krizmanika, čitača i ministranata. Proslavljena podjela sakramenata prve pričesti i krizme.

stranica bio otisnut cijeli tijek slavlja s kanonom mise za mise s djecom. 17.5. prvopričesnici i njihovi roditelji posli su na izlet s gđom Marom u Europapark.

I ove godine sudjelovali smo na tijelovskim procesijama u Esslingenu i u Kirchheimu. Naši mladi u narodnim nošnjama čitali su čitanja, molitvu vjernih i prinosili darove. U Kirchheimu smo poslije procesije ponudili domaće specijalitete a zarada je određena za našu pokumljenu župu Miljevce.

22.6. ove godine biskup hvarsko-bračkoviški msgr. Slobodan Štambuk podijelio je u crkvi sv. Pavla u Esslingenu sakrament svete potvrde 39 djevojki i 41 mladiću. I za ovo slavlje izdali smo prigodnu brošuru, u kojoj je na 16 stranica bio otisnut tijek cijelog slavlja. U subotu 21.6. svih 80 kandidata za sakrament potvrde i gotovo svi njihovi roditelji i kumovi pristupili su sakramentu svete ispovijedi. Ispovijedalo je 8 svećenika, a među njima i sam biskup.

Susret ministranata i sredozemni čar

28.6. bili smo domaćini četvrtom susretu ministranata hrvatskih katoličkih misija u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Okupili su se ministrantice i ministranti iz 14 misija. U crkvi sv. Stjepana u Bernhausen misno slavlje predvodio je prelat Jürgen Adam, koji je u propovijedi naglasio da ministranti predstavljaju zajednicu oko oltara, te ih pozvao da se ne boje jer je Krist s njima, da s Kristom osmisle svoj život na putu u novo tisućljeće. Vjersko kulturni program odvijao se u Weilerhauhalle u Plattenhardt, a sportski u Weilerhauhalle i Höhensporthalle Weilerhau. Nije bilo klasičnog kviza, nego je svaka misija izvukla po jedno pitanje. Pitanja su bila na temu prispodoba iz evanđelja. Sudionici su to mogli nacrtati, opisati, protumačiti, odglumiti ili otplesati. Program je vodila gđica Marinka Šekerija, socijalna radnica. Svaka misija dobila je na uspomenu diplomu na pergament

HATTERSHEIM

Deseta Međunarodna svečanost

U gradu Hattersheimu kod Frankfurta održana je 5. srpnja deseta Međunarodna svečanost (Internationales Fest). Priredivač i ove svečanosti bio je Ured za strance grada Hattersheima, na čijem se čelu nalazi Hrvatica gđa Bosiljka Dreher. Program je započeo u 14 sati nastupom raznih nacionalnih dječjih skupina. Skup je kasnije pozdravio gradonačelnik Alfred Schubert, te gđa Dreher. Tezge s nacionalnim jelima imale su španjolske, grčke, portugalske, turske i hrvatske udruge. Pjevačke i plesne skupine tih udruga nastupile su i u zabavnom programu. Kao gosti su nastupile i zabavne skupine iz gradova prijatelja Hattersheima: Sarcelles (Francuska), Monsonmagyarovar (Mađarska) i Vrbovec (Hrvatska). Vrbovčani su oduševili nazočne posjetitelje svojom pjesmom i plesom. Program je umiješno vodila Kristina Kovačević. Inače, grad Vrbovec je svoju prvu plaketu počasne građanke uručio upravo gđi Bosiljki Dreher zbog njezinih zasluga na razvijanju prijateljstva između Hattersheima i Vrbovca. „Ova svečanost postala je tradicijom i čvrstim sastavnim dijelom

Članovi KUD-a iz Brčevca kod Vrbovca nastupili su u Hattersheimu

kulturnih događanja u našem gradu i dobro je da je tako. I u vrijeme problematičnih političkih i gospodarskih prilika potrebno je da se još snažnije susrećemo

jedni s drugima i da težimo za zajedništvom i suradnjom“, izjavila je gđa Dreher. Deseta Međunarodna svečanost imala je rekordan broj posjetitelja. ■

► papiru. Poslije ručka, koji su pripremili roditelji ministranata naše misije, uslijedilo je sportsko nadmetanje u nogometu i u stolnom tenisu. Za sportski program brinuli su se gosp. Mladen Lucić i fra Ivan Čugura sa svojim pomoćnicima. Sudili su vlč. Luka Lucić, gosp. Tomislav Vidačković i gosp. Zdenko Aralo. U skupini velikih ministranata prvo mjesto osvojio je Ludwigsburg, a drugo Esslingen, u

skupini manjih ministranata prvo mjesto osvojio je Stuttgart, a drugo Esslingen, u skupini ministrantica prvo mjesto osvojio je Reutlingen, a drugo Stuttgart. Pobjednici su dobili kolajne s križem.

I ove godine sudjelovali smo u misi za Bürgerfest. Misu su slavili domaći župnik gosp. Paul Hildebrand, pater Josip, te talijanski i španjolski svećenik. Kod mise su bili nazočni i evangelički župnici. Naši

mladi su pjevali, čitali čitanja, molitvu vjernih i prinosili darove u narodnim nošnjama.

Dan hrvatsko-njemačkog prijateljstva u Nürtingenu

13.7. imali smo dan hrvatsko-njemačkog prijateljstva sa župom sv. Ivana u Nürtingenu. Slavlje je započelo u 10.30 svetom misom, a nastavilo se u župnoj dvorani i u vrtu s dobrotvornim ručkom i kulturnim programom. Misno slavlje su predvodili vikar mjesne župe gosp. Anton Beck i pater Josip, a služili su hrvatski i njemački ministranti. Vrijedne hrvatske žene uz pomoć svojih muževa ponudile su hrvatske specijalitete. U kulturnom programu folklor iz Ostfilderna izveo je šibenske plesove.

Mittelmeerzauber

Od 18. do 20.7. grad Esslingen ponudio je posebni kulturnozabavni program pod naslovom *Mittelmeerzauber*. Tom prigodom nastupili su i naši gosti KUD *Glavice* iz Glavica kod Sinja i otplesali *sinjski dernek* uz gusle i pjevanje rere, *vrličko kolo* iz Opere Ero, *korčulanske plesove* i *splitsko kolo*. Mladi iz Glavica bili su smješteni po našim obiteljima, koje su se spremno odazvale i primile čak i po četvero mladih.

H.D.

MÜNCHEN

Mali fratar Antonio i veliki ministrant fra Petar

Prve riječi malog „misnika“ Antonija Vranješa bile su: „Gospodin s vama“.

„Mali Antonio je bio fratar, a veliki fra Petar ministrant“, reče jedan dječak na izlazu iz dvorane nakon „mise“, koju je 14. lipnja govorio četverogodišnji Antonio Vranješ iz Osijeka. Radi se o poznatom dječaku koji cijelu misu zna napamet, po čemu je sve poznatiji i u Hrvatskoj i u svijetu. Mali Antonio rođen je 14.10.1993. u skromnoj katoličkoj obitelji, kao treće djetete Vesne i Stipe Vranješ. S tri i pol godine naučio je cijelu misu napamet. On svakako drži i propovijed: „Dragi moji vjernici, idite u crkvu, budite dobri, slušaj-

te svećenike i nemojte ništa tuđe dirati“, „grmio“ je mali propovjednik. Malog „misnika“ pozdravio je na početku fra Petar Gulić, voditelj Misije, upozorivši vjernike da su svjedoci pravog malog čuda. O malom Antoniju i njegovu „putu do oltara“ ukratko je govorio i njegov otac. Stuttgarstki dnevnik „Stuttgarter Nachrichten“ donio je 2. lipnja, nakon nastupa u Stuttgartu, opširnu reportažu o malom Antoniju, a naslov je bio: „Dječak koji želi biti papa. Prve riječi Antonija Vranješa bile su: Gospodin s vama“.

Veliki i mali fratar: fra Petar Gulić i Antonio Vranješ.
Foto: Jozo Sladoja

▼ Mali „misnik“ Antonio „grmi“ s oltara

A gdje vi stanujete?

Veliko slavlje podjele sakramenta svete krizme proslavljeno je u crkvi sv. Pavla 10. svibnja, pod motom: „Učitelju, gdje stanuješ? Dođi i vidi!“ (Iv 1,38–39). Dubrovački biskup mons. Želimir Puljić podijelio je sakrament krizme 210 krizmanika. „A gdje vi stanujete“, upitao je biskup krizmanike. „Ponesite Učitelja (Isusa) u kuće, škole, na radna mjesta, na ulicu, u diskaće, da vidi gdje stanujete i što radite“, osvrnuo se biskup Puljić na moto krizmene proslave.

◀ Zbor Misije iz Frankfurta, pod vodstvom sestre Pavlimire, fra L. Delaša i dr. J. Lucića, gostovao je u Münchenu

▼ Pjevački zbor Misije Rosenheim pjevao je u Altöttingu.

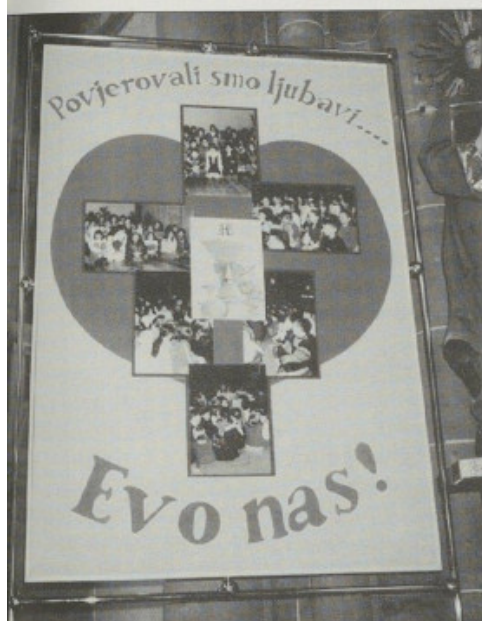
Foto: J. Sladoja

Prva pričest slavljenja je 21. lipnja, a Stolu Gospodnjem je po prvi put pristupilo 147 prvopričesnika. Svečanu misu predvodio je fra Petar Gulić. Prvopričesnike je za taj svečani i važni čin pripravljalala sestra Slavica Bezjak, a cijela svečanost održana je pod motom: „Evo nas!“.

Altötting je najznačajnije marijansko svetište u Bavarskoj, a Hrvati onamo hodočaste već odavno. Ovogodišnje hodočašće bilo je 29. lipnja, a misu je predvodio i propovijedao mons. Franjo Komarica. Na misi je pjevao zbor Misije iz Rosenheima.

Jozo Sladoja

Prvopričesnički moto u Münchenu sve govori.

Foto: J. Sladoja

NICA
(FRANCUSKA)

S hrvatskim vojnim hodočašćem

Hodočašće u Lurd priredila je Hrvatska katolička zajednica Nice i okolice 30. svibnja, i to skupa s hrvatskim vojnim hodočašćem, koje je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Iz Nice je na hodočašće išlo 73 ljudi, na čelu sa župnikom vlč. Stjepanom Čukmanom. U Lurdu smo bili s našim vojnicima, a na misi u bazilici pod zemljom bilo je oko 14 000 vojnika iz mnogih država. Više je to na neki način sličilo na spektakl nego na hodočašće, ali se iskreno molilo i pjevalo. Kako je divno vidjeti vojnike koji mole i kleče, a ne vojuju!

Na povratku iz Lurda hrvatsko vojno hodočašće (140 vojnika, časnika i policajaca HV i HVO) se zaustavilo u Nici, gdje je s hrvatskim katolicima iz toga grada i okolice slavljen svečana koncelebrirana misa, kojoj je bio nazočan i biskup Nice mons. Francois Sant Macary, te p. Fazzi, delegat za strance u biskupiji. Misu je predvodio biskup Jezerinac, a vlč. Čukman je svima zaželio dobrodošlicu i ugodan boravak na Azurnoj obali. Hrvati Nice i okolice počastili su nakon mise goste iz domovine i proveli s njima ugodno vrijeme u razgovoru i pjesmi. Bila je već duboka noć kada su naši gosti otputovali u domovinu.

U Nici je 28. lipnja s dječjim programom nastupila i skupina „Naša djeca“ iz Zagreba, a organizatorica njihova dolaska bila je Marica Barundić. Djeca su svojim pjevanjem oduševila malobrojnu ali veselu publiku.

Našu zajednicu u Nici posjetio je 4. srpnja i Zagrebački folklorni ansambl (49 članova), koji je 5. srpnja održao uspješan koncert u kazalištu „Lino Ventura“. Koncertu je pribivao i dogradonačelnik Nice prof. Ayrand, kojega smo obdarili umjetničkom slikom gosp. Kunia, zbog pomoći koju je u vrijeme rata pružao Hrvatskoj i BiH. Bio je tu i narodni poslanik gosp. Bonny, kao i delegat p. Fazzi. Najstarija i najpoznatija folklorna skupina u Nici „Nissa la bella“ također je izvela jedan ples s našim folklorasima. Rekli su da bi rado nastupili i u Hrvatskoj. Tom prigodom skupili smo i skromni dragovoljni prilog koji smo namijenili hendikepiranoj djeci kazališta „Lino Ventura“ i Hrvatskom caritasu. I mi s Azurne obale moramo se sada malo odmoriti. Ugodan odmor uredništvu i svim čitateljima „Žive zajednice“ žele Hrvati s Azurne obale.

Stjepan Čukman

TRAUNREUT

Matej, Luka, Ivan, a... bit će i Marko

Novozavjetni redosljed pisaca evanđelja i nije u ovom slučaju tako važan, nego ideja i nakana. Radi se o mladom Zlatku Viskoviću, koji je s obitelji morao bježati iz rodnoga Bugojna. U Bugojnu mu se rodio sin Matej (24. 4. 1989.). Drugi sin Luka rodio se u izbjeglištvu (27. 2. 1996.), gdje je i kršten prošle godine. Samo nešto više od godinu dana kasnije rodio se još jedan sin, kojemu roditelji daju ime Ivan, po piscu četvrtoga evanđelja. U toj mlađoj obitelji slavila se 11. svibnja ove godine dvostruka svečanost: prvu pričest primio je Matej, najstariji „evanđelist“, a sakrament krštenja zasad najmlađi Ivan. Oba sakramenta je podijelio vlč. Mladen Mrakovčić, voditelj Hrvatske katoličke misije Traunreut. Malom Ivanu su kumovali Renata i Ratko Visković. Na obiteljskoj svečanosti, gdje su se u izbjegličkom domu Viskovićevih okupili brojni rođaci i

prijatelji, moglo se čuti da je u planu – ako Bog da – i Marko, zadnje evanđeosko

ime koje još nedostaje u obitelji Zlatka i Vesne Visković.

Ivica Visković

Zlatko i Vesna Visković sa svojim najmlađim „evanđelistom“ Ivanom, te s kumovima Renatom i Ratkom Visković

BAD SODEN,
HOFHEIM

Savez s Bogom u Taunusu

Hrvatski katolici s područja Hochtaunusa i Maintaunus-Kreisa imali su ove godine po prvi puta svoje zasebne svečanosti Majčina dana i prve pričesti – a ne u okviru velike Misije u Frankfurtu. O vjernicima toga područja pastoralno se skrbi fra Stanko Dotur.

Po prvi puta, na jednom mjestu, (10.5.), u drugu subotu svibnja, Hrvatska katolička zajednica s područja Hoch- i Maintaunusa okupila se u Eichwaldhali u Sulzbachu da riječju, glumom i pjesmom istakne „vrijednost nad vrijednostima naše povijesti, naše sadašnjosti i budućnosti – hrvatsku kršćansku majku“ – kako to u pozdravnom govoru reče jedna djevojka. U programu je nastupila po prvi put i folklorna skupina vjeronikana iz Hofheima koju je uvježbao fra Stanko Dotur. Na ugodno iznenađenje mnogih, broj prisutnih u dvorani popeo se do pet stotina. Svoje glasovne mogućnosti prezentirao je pobjednik „Melodija Jadrana“ Vinko Coce uz pratnju sastava Joška Banova. Uz bogatu tombolu, ples, jelo, piće, koje su posluživali veseli i neumorni župljani, druženje dobro raspoloženih sudionika potrajalo je do 1 sat po ponoći. Na odlasku su mnogi iskazali želju za češćim ovakvim okupljanjem.

U prvu subotu svibnja slila se bijela povorka od 23 prvopričesnika pred crkvu sv. Katarine u Bad Sodenu. Po prvi put je to da se prvopričesnici s područja Hoch- i Maintaunusa susreću sa svojim prijateljem Kristom, izdvojeni iz velike frank-

furtske katoličke zajednice. Zato je uzbuđenje, ali i doživljaj bio još veći. Prvopričesnike su, hodeći u procesiji, doveli do oltara. Poslije poklona prvopričesnici su zauzimali mjesta oko oltara, a roditelji u prvim klupama da što bolje dožive radost saveza prijateljstva s Kristom. Djeca su sama pjevala cijelu sv. misu, a svi su bili uključeni u čitanje, prinos darova, ili recitacije. „Jutros su plakali vaši anđeli, što nisu na vašem mjestu, jer oni mogu samo gledati Gospodina, a vi ćete ga primiti u vaše nevino biće. Vašim će žilama poteći Kristova krv. Čuvajte taj savez koji ste danas sklopili sa svojim Pri-

jateljem“ – poručio je fra Stanko obraćajući se prvopričesnicima. Zatim ih je pozvao na molitvu, pogotovo za mamu i tatu i poručio im da reknu da Isus nije ustanovio Presveti sakrament svoje ljubavi da bude zatvoren u svetojstaništu već da bude naša hrana i posvuda s nama.

Ovo prvopričesničko slavlje u Taunusu svojom prisutnošću su uzveličali: fra Bernard Dukić, fra Miljenko Odrlić, fra Stanko Mandac i fra Ivan Križanović. Na kraju su roditelji prvopričesnika iznenadili častu sestru Davorinu darom u znak zahvalnosti za strpljiv i predan rad s djecom. S.D.

Fra Stanko Dotur s prvopričesnicima i njihovim roditeljima u Bad Sodenu

MAINZ

Uspjela akcija za Bosansku Posavinu

Još u povodu Dana hrvatske državnosti, 31. svibnja je u Mainzu ogranak prijatelja HKDU priredio svečanu proslavu toga Dana i humanitarnu akciju za Bosansku Posavinu. Obavijesti i fotografije o tom događaju dobili smo vrlo kasno (sredinom srpnja od gosp. Mate Grgića iz Obinga), ali budući da je takvih akcija sve manje, ipak u ovom broju bilježimo taj događaj.

Pokretač akcije bila je gđa Delfa Sergio, a proslava je održana u restoranu obitelji M. Parlov „Bürgerhaus Mainz-Hechtsheim“. Gđa Sergio je govorila o teškom putu u stvaranju hrvatske države, kao i o neizvjesnoj budućnosti brojnih izbjeglica, pa i onih koji moraju napustiti Njemačku. Svima je zahvalila na suosjećanju, podršci i pomoći. Sudionike proslave

pozdravio je i Zdenko Karakaš, generalni konzul RH u Frankfurtu. Od uglednijih gostiju priredbi su bili nazočni: Hans Stenner – uime grada Mainza, Jockel Fuchs – počasni konzul RH u Mainzu, dr. Andrea Litzenburger – predsjednica ženske unije grada Mainza i članica gradskoga vijeća, Gerd Schreiner – zastupnik CDU- a u parlamantu Rheinland-Pfalz, te predstavnici hrvatskih kulturnih, političkih i sportskih udruga.

Posebno je toplo pozdravljen fra Marijan Dadić, župnik Gornje i Donje Tramošnice u izbjeglištvu, i ravnatelj „Kruha sv. Ante“ u Županji. Za humanitarne potrebe izbjeglica iz Bosanske Posavine njemu je gđa Sergio predala ček u iznosu od 6500,- DM, što se skupilo od darova sponzora, tombole, prodaje torte i kolača,

te od ulaznica. Na otvoreni račun za ovu akciju darove su kasnije k tomu poslali: Matthias Gstach (Salzburg), Aktionskreis „Junge Leute helfen“ – Pfarrkir-

WAIBLINGEN

Ne moramo više sanjati Hrvatsku

Dan hrvatske državnosti u Waiblingenu i okolici proslavljen gostovanjem KUD-a „Čilipi“ i NK „Konavljanin“. Radosno trodnevno druženje.

U gradiću Birkmannsweileru kod Waiblingena svečano je 31.5. proslavljen Dan hrvatske državnosti pod pokroviteljstvom Generalnog konzulata RH u Stuttgartu. Proslava je imala humanitarni značaj za obnovu Čilipa.

Nositelj proslave je bila Koordinacija hrvatskih udruga iz Rems-Murr kotara: HDZ Waiblingen, Kulturno-sportsko društvo „Zrinski“ Waiblingen, Društvo „Sv. Ante“ Fellbach i Hrvatska katolička misija iz Waiblingena.

U zajednici slobodnih europskih naroda ima svoje mjesto i narod Hrvata koji je dao svoj golem doprinos europskoj kultu-

ri, znanosti i civilizaciji. Promičući i dalje ovakve vrijednosti, organizatori su pozvali u goste KUD „Čilipi“, nogometni klub „Konavljanin“ i župana dr. Juru Burića koji je nadahnutim govorom istakao značaj i povezanost Hrvata u domovini i izvan nje.

Gosti su bili smješteni kod hrvatskih obitelji u okolici Waiblingena i u samom gradu. Program su pratili Branko Marić, predsjednik HSKNJ, konzul Marija Šimunić, te prof. dr. Jochen Roecke sa Slavističkog fakulteta u Tübingenu.

KUD „Čilipi“ djeluje već 30 g. Svojim prekrasnim konavoskim nošnjama, pjes-

mom i plesom obogatili su punu dvoranu oduševljenih ljudi.

Čilipljani, ranjeni ratom i opustošenih domova (od 600 kuća potpuno je uništeno 580), pokazali su se još čvršćima u obnovi i njegovanju svoje kulturne baštine i tradicije.

Recitalom „Poezijom kroz hrvatsku prošlost“ isticala se misao i sjećanje na „Oca domovine“ Antu Starčevića: „Tebi zemljo majko, ova pjesma radosti i boli. Tebi i tvojoj djeci, svim Hrvatima kojima srce kuca za tebe!“

Nogometni klub „Konavljanin“ odigrao je toga poslijepodneva i prijateljsku nogometnu utakmicu protiv reprezentacije Baden-Württemberga s rezultatom 4:4.

Sutradan, u nedjelju, nakon svete mise, druženje se nastavilo u hrvatskom domu „Zrinski“ u nazočnosti župana Burića i generalne konzulice Zdenke Babić-Petričević.

Do kasno poslije podne čula se pjesma hrvatska koja je na rastanku izmamila poneku suzu u oku. Zajednička fotografija ostat će svima za drago sjećanje, trodnevno druženje i buduća prijateljstva.

Sretna je ova mlada generacija koja ne mora sanjati Hrvatsku; ona je stvarnost. I mi ovdje i vi u domovini, doprinijeli smo toj stvarnosti.

Nada Andelka Eremut

Članovi KUD-a „Čilipi“ s organizatorima proslave u Waiblingenu. Foto: Jozo Eremut

chenstiftung (Obing), Dragoslav Ljubičić (Bremen), Helene Bitt (Bruchsal) i drugi. Na koncu je ukupno skupljeno 9500,- DM. Fra Marijan Dadić je srdačno zahvalio priređivačima ove akcije, svim darovateljima, gostima i prijateljima, a posebno crkvenom odboru Hrvatske katoličke misije Mainz i župniku fra Petru Vučemilu.

Za kulturno-zabavni program pobrinuli su se folklorna skupina „Fra Filip Grabovac“, tamburaški orkestar „Zvonari“ iz Mainza i VIS „2+2“ iz Zagreba.

FREISING

Ostat ćemo vjerni Isusu

Osmi je dan mjeseca lipnja za nas sedmero prvopričesnika iz Hrvatske katoličke misije Freising bio velik i nezaboravan. Po prvi put smo pristupili Stolu Gospodnjem i u posvećenoj hostiji primili dragoga Isusa. U molitvi i pjesmi radost smo podijelili sa svojim roditeljima, prijateljima i čitavom zajednicom, uz obećanje da ćemo Isusu ostati vjerni i da će u našim srcima i dušama za njega uvijek biti mjesta. Iako je većina nas protjerana iz naših župa u domovini, iako smo daleko od našeg rodnog kraja, mi znamo: Isus je uvijek uz nas ma gdje bili, on je naš najbolji prijatelj i brat.

Prvopričesnici: Monika, Manuela, Milka, Mladen, Mirela, Marija, Jelena

Prvopričesnici iz Freisinga s fra Antom Malešom

▲ „Primi pečat dara Duha Svetoga“ – tim je riječima umirovljeni zadarski nadbiskup Marijan Oblak dijelio sakrament potvrde mladima u Mainzu.

Skupna fotografija krizmanika iz Mainza. ►
Fotos: A. Batičić

MAINZ

Krizmeno slavlje

Slavlje podjele sakramenta krizme u Hrvatskoj katoličkoj misiji Mainz bilo je 8. lipnja u crkvi sv. Bonifacija. Misu je slavio i propovijedao mons. Marijan Oblak, zadarski nadbiskup u miru. U koncelebraciji su se našli fra Petar Vučemilo, voditelj Misije, fra B. Dukić i fra A. Batičić. Darove Duha Svetoga primilo je 41 krizmanika. Voditelj Misije fra Petar Vučemilo i njegova suradnica sestra Dragica Ljubos pripravili su krizmanike i

priredili svečanu misu, pod kojom je svirao dr. Jozo Majdandžić. Krizmanici su u ovoj misi prinijeli i svoje darove: školsku torbu, kruh i sol, cvijeće, a upalili su i veliku uskrсну svijeću. Domaći njemački župnik pozdravio je nadbiskupa Oblaka, krizmanike i sve vjernike na samom početku misnog slavlja. Fra Petar je na

koncu zahvalio svima i obavijestio nazočne vjernike da će se najesen obilježiti 30. obljetnica Misije. Mladi su potom iznenadili i nadbiskupa, i fra Petra i sestru Dragicu, predavši im po buket cvijeća u znak zahvalnosti. Krizmena slavlja nastavila su se po tradiciji obitelji-ma. ■

MOERS

Krizmanici uglavnom izbjeglice

Mons. Pero Sudar, pomoćni biskup sarajevski, podijelio je sakrament krizme 7. i 8. lipnja 1997. u misijama Bochum, Moers i Oberhausen. Većina krizmanika potjecala je iz obitelji koje kao izbjeglice i prognanici borave u ovim misijama. U misiji

Bochum bilo je 22 krizmanika i dvije trećine krizmanika su izbjeglice, a u misiji Moers od 32 Krizmanika 24 su rođena i krštena u domovini. U propovijedi, uz naglasak o važnosti sakramenta krizme, biskup je pozvao iseljene i prognane

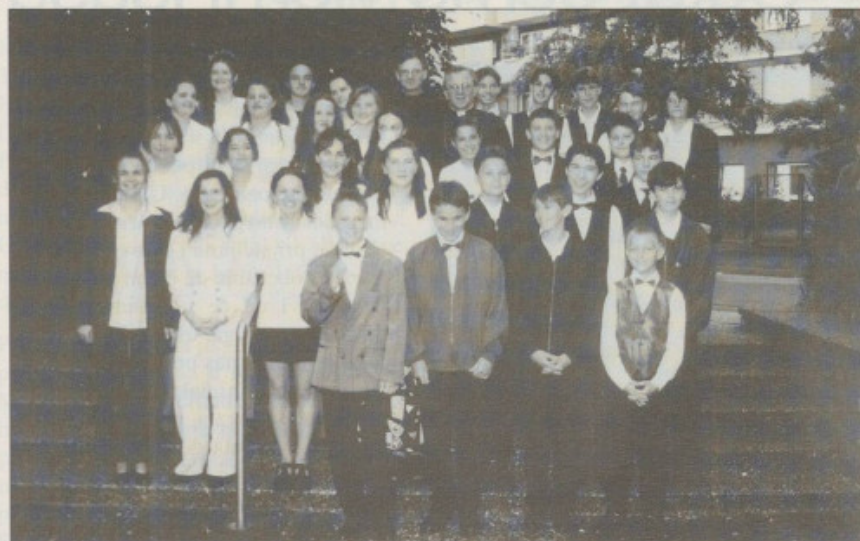
Hrvate da poštuju vrijednosti domovine koju smo dobili od Boga na dar. Život je svugdje, ali istinski pun je jedino u svojoj domovini koju ne bismo smjeli zaboraviti. Biti bez domovine znači potucati se po svijetu, prekinuti pupčanu vezu s izvorom života. Što ćemo sa svojim grobovima ovdje u svijetu? Njih sa sobom ne možemo nositi.

Alternativa životu u domovini ne postoji. Vani u svijetu smo preživjeli, a sada treba živjeti i graditi dom za svoju obitelj u domovini, naglasio je biskup Sudar.

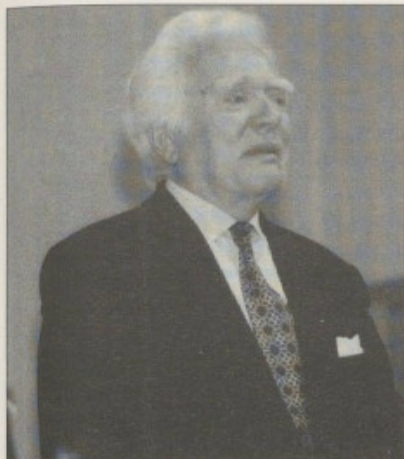
Znamo da su za neke ovo teške riječi, ne vole ih čuti kad im pričamo o povratku na stara ognjišta, ali drugačije ne možemo govoriti i navještati, jer ne bismo onda prenosili cjelovitu poruku Evanđelja kojeg smo primili.

Krizme su bile prigode za okupljanje obitelji i rodbine, iskazivanje zajedništva.

Doduše, obiteljske proslave bile su većinom u restoranima, zbog skućenog prostora u stanovima, ali radost okupljanja i krizme nije time umanjila čar susreta i viđenja izvan domovine. M.J.

Krizmanici iz Moersa s biskupom Perom Sudarom i voditeljem Misije fra Markom Jukićem

Vinko Nikolić 1912.–1997.

Zbogom, draga Hrvatska!

Vinko Nikolić je prošle godine u prostorijama Dušobrižništva za Hrvate u Frankfurtu predstavio svoju knjigu „Tragedija se dogodila u svibnju“.

Foto: A. Batinić

*Ako na ovom lutanju mučnom daleko od doma
sustanem (ma kakvom smrću) prije Velikog Dana,
(posljednja misao moja bit će moj topli pozdrav,
tebi, moja nezaboravna!),
neka prijatelj vjerni,
misao na mene, s grobom u tuđini, zaboravljenim,
pronese mojim rođenim Gradom,
(Lipo moje rodno mjesto,
slatko sićanje na davno djetinstvo,
na bilu mladost izgubljenu,
na ljubav prvu nejubljenu,
na staru majku ostavljenu!),
kroz svetu Katedralu,
tu divnu himnu vjeri pradavnih predja,
i mimo moju staru kamenu kuću u ulici Sv. Križa 92 (nekad),
uz samo more:
u danu slobode netko će misliti na me,
i duh moj nemirni tad će se zauvijek smiriti:
jer moja je Hrvatska spokojna u sreći
svoje mlade slobode.*

*Neka tog Dana koja dobra duša
položi stružak karamfila crvenih
i murtelice mirisne
i ružmarina zelenog, simbol radosti,
na bezimeni grob moje zaboravljene majke
(to cvijeće ona je voljela, i meni je drago),
jer i njen će se duh smiriti tada
zajedno s mojim,
jer mi smo jedino srce,
njeno se prelilo u moje, oba zajedno kucaju,
oba zajedno žive do moje smrti,
oba će zajedno umrijeti.*

*Njen okićen grob, počast je mojemu grobu:
ljubav je za tebe, Hrvatska,
nikla u blagome srcu moje domoljubne majke.*

*Hrvatska, ljubljena moja, moja nesretna,
pišem ti ko živome biću, bez tebe nesretan,
vjeran vjernoj:
noćas ću svu noć probdjeti s tobom,
i kroz polusklopljene vjedje slutiti tebe
u dragim daljinama,
al bit će noć kratka, nova noć čemerna,
još jedna u bezbroju žalosnih, besnenih,
jer plodna misao moja
dugo će trebati,
da raspletem svu dragu a tužnu ljepotu o tebi najljepšoj,
o tebi najdražoj,
o tebi najtužnijoj,
do bijelih svanuća.*

*Zbogom, draga Hrvatska!
I do viđenja u novim sanjama mojih nostalgija vječnih,
što plamte u vjernoj ljubavi za tebe!*

*Pozdravljamo tebe, o, naša ljubljena Hrvatska!
Mi, što životarimo po tuđim zemljama,
nesretni daleko od tebe.
Izubijani patnjom i čežnjama,
mi umiremo po tuđim zemljama
sa slikom tvojom u srcu, s imenom tvojim na usnama,
s vjerom i pokojem u duši (mi nismo očajnici):
da ti ćeš živjeti vječno, naša besmrtna Hrvatska!*

Pozdravljamo tebe, o, naša besmrtna Hrvatska!

U tuđini, 1970. (Iz: „Pismo mojoj Hrvatskoj iz tuđine“)

Rita-Hildegard Hladek (1935.–1997.)

Rita – Hildegard Hladek, rođ. Leipold, supruga našeg višegodišnjeg suradnika Ive Hladeka i prvog hrvatskog socijalnog radnika u Frankfurtu umrla je 28.6.1997. u bolnici u Bad Soden. U braku su stekli 2 kćerke i 4 sina, a dočekali su i 6 unučadi. Pokojničin brat je svećenik i eremit u Italiji, a sestra prof. Ursula Lehr, profesorica u Heidelbergu, bila je ministrica za izobrazbu i znanost u njemačkoj vladi. Našem suradniku Ivi i njegovoj obitelji izražavamo iskrenu sućut.

Uredništvo

Pokojna Rita-Hildegard Hladek s mužem i našim suradnikom Ivom Hladkom

Reisebüro TABAK

Stipe i Drago

**Prodaja međunarodnih karata i rezervacija
za Deutsche Touring i Croatia Airlines**

Baseler Straße 35 · 60329 Frankfurt am Main
Telefon: (0 69) 25 02 56 ili 25 02 57 · Telefax: (0 69) 25 02 57

Prodaje se garsonjera

na Zametu u Rijeci (35 m²). Obavijesti na tel. 069/43 32 31.

RJEŠENJE KRIŽALJKE IZ PROŠLOG BROJA

☐ CULEJ ☐ ŠIBA
☐ ATAMANI ☐ AN
☐ RODITE ☐ ICA
☐ V ☐ M ☐ ☐ RIS ☐ BILA ☐
 HRVATSKI KATOLIČK
 OBRTAN ☐ A ☐ ARA ☐ OR ☐ I
 LABAŠ ☐ PA ☐ ILE ☐ KIR
 B ☐ NUTKATI ☐ ESTELA
 ARIŠI ☐ KOLONEL ☐ ID
 CEKINI ☐ LIBANONCI
 HP ☐ ĆARLIJATI ☐ KAO

Prijevod

■ Ovjereni prijevodi i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik. Dokument pošaljite telefaksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

Monika Lovrić,
dipl. prevoditelj i sudski tumač.
Tel. 02 21/4 30 32 30;
fax 4 30 32 41.

AUFNAHME
SOFORT Tag &
Nacht

für hilfesuchende Süchtige
ohne Vorbedingungen

Auch süchtige Mütter mit ihren Kindern.

***030-550000**

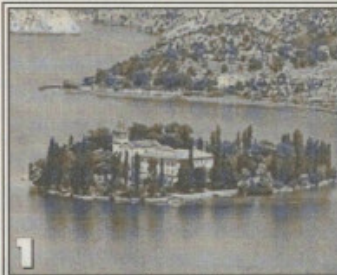
**Stiftung
Synanon**
DER NÜCHTERNE WEG.

NAGRADNA KRIŽALJKA

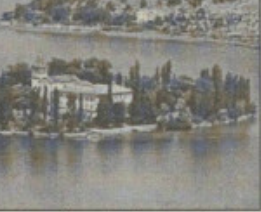
Nagrađeni:

Zinka Dvořák,
Ulm

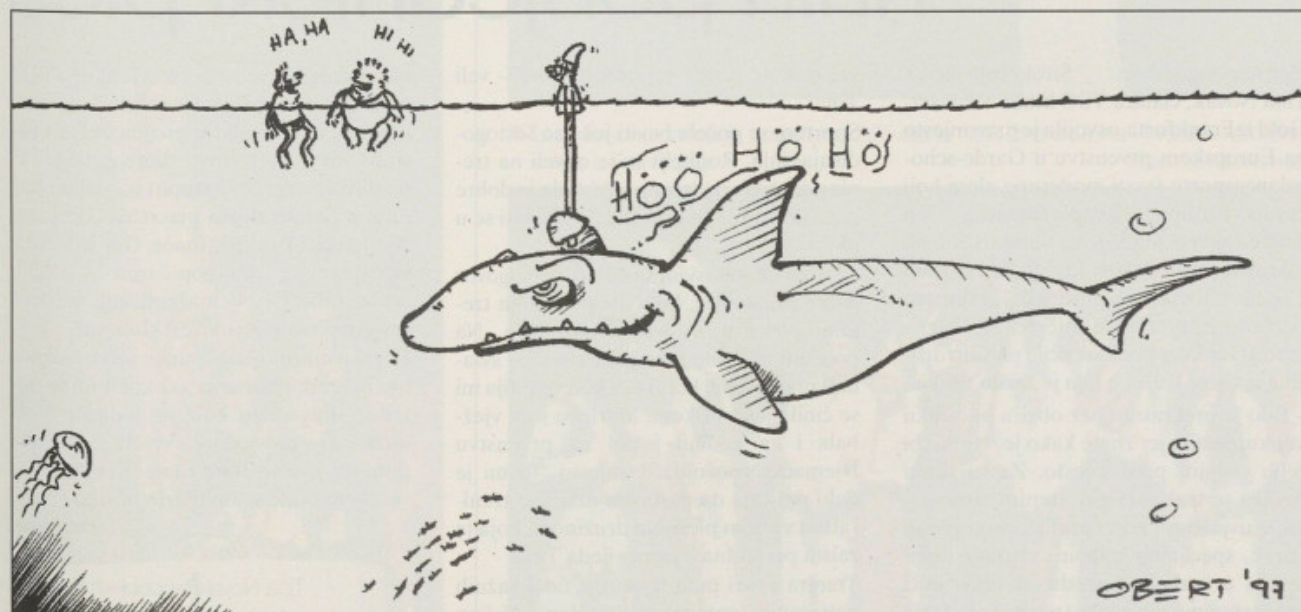
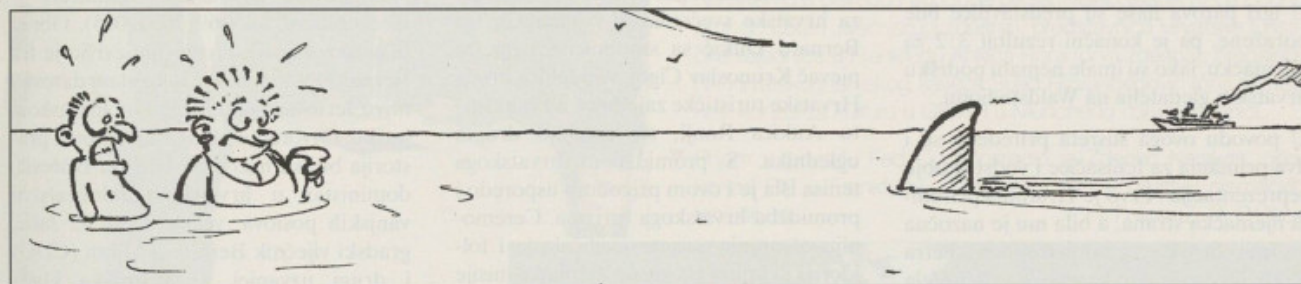
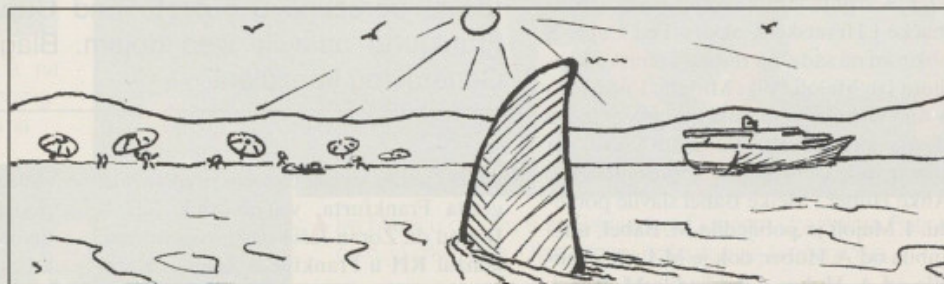
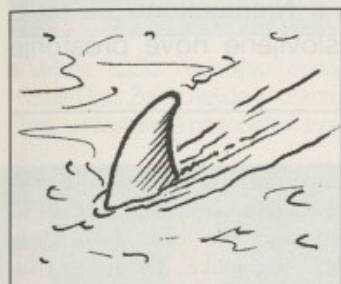
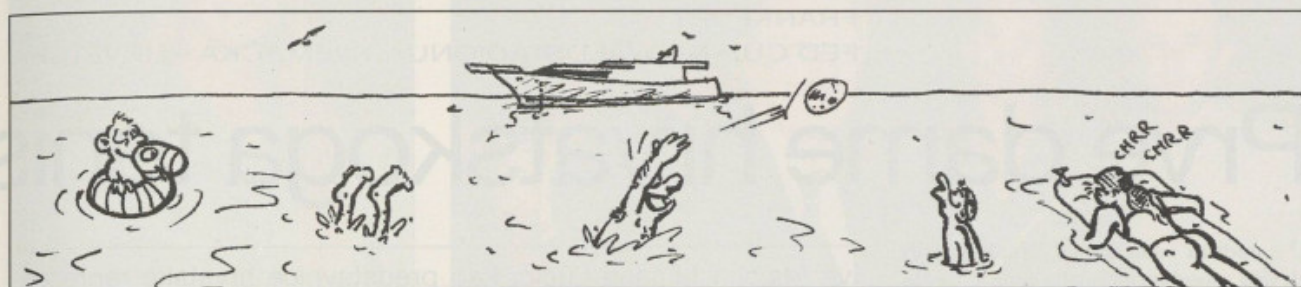
Kazimir
Ljoljić,
Gelsenkirchen

Rješenje pošaljite najkasnije do 5. IX. 1997.

			LITRA	DIREKCIJA, RAVNATELJSTVO (MNL.)	FRANINA IMENJAKINJA	BORNO OKLOPLJENO VOZILO	Hrv OTOČĆ SA STARIM SAMOSTANOM (SL. 2) ČEŠKI AUTOMOBIL	POPUL, NALIK	OPSEG	BILJKA UKUSNIH IZDANAKA, SPARGA	LUJENCI NA	NAVODITI KONAC U IGLU	NAŠKE
ZRAK (NJEM.)													
		TUJESAR											
R. REDOVNICI, NA SVAKOM C OD OTOČĆA VEĆ DULJE OD 550 GODINA										DIO STOPALA, ML. NA KROJU, U ČUJOJ UVA- U JE d 2			
DOVELI REDOVNIKE NA SL. 2													SOKRATON TUŽITELJI
FIL. PASCAL								SAT (UMA- NUENO)					
HRV. OTOČĆ SA STARIM SAMOSTANOM (SL. 1)		MALE KOZE U NJOJ MOZAK MEĐUNAR. KRATICA ZA "NIL"	M. IME, BRANIMIR SKI ADATELJ VERDI					O L					
28. I 21. SLOVO ABECEDA						NEKADASHNII POR-PJEVAČ, NAPADI							
SKIDANJE CIFELA ILI ČARAPA					NAREĐIVA- TI, ZAPO- VLJEČATI ZEMJORACNIK								
ORMAR ZA ČUVANJE BLAGA, TREZOR			I E RIJEKA NA KOJOJ JE SL. 1	RADI UZIMATI TEKUĆINU		ROMSKI POVIJESNIKAR, KORNELIJE	ISTA SLOVA	VERDUEVA OPERA					
STARI NA- ZIV OTOČ- ĆA NA SL. 1 (PO PUSTI- NACIMA)													
RIMSKI 6		PROGRAMI RECITACIJA EUROPSKA ZAJEDNICA											
ACO, OD MILJA			PRAOTAC ITALIJE	RADIUS		NJEMAČKA							
APSOLUTNI VLADAR, RIMSKI CAR				ZENSKO IME									

FRANKFURT

FED CUP NA WALDSTADIONU: NJEMAČKA – HRVATSKA

Prve dame hrvatskoga tenis

U središtu zanimanja frankfurtskih Hrvata, posebno prijatelja tenisa, bio je 12. i 13. srpnja teniski susret između Njemačke i Hrvatske u okviru Fed Cupa. S obzirom na sadašnji rejting i tenisku kvalitetu Ive Majoli (19) i Mirjane Lučić (15) u tom susretu je hrvatska reprezentacija slovila kao favorit. Na našu žalost, na koncu su ipak njemačke reprezentativke Anke Huber i Meike Babel slavile pobjedu. I. Majoli je pobijedila M. Babel, a izgubila od A. Huber, dok je M. Lučić izgubila od A. Huber, a pobijedila M. Babel. U igri parova naše su predstavnice bile poražene, pa je konačni rezultat 3:2 za Njemačku, iako su imale nemalu podršku hrvatskih gledatelja na Waldstadionu.

U povodu ovoga susreta priređena su i dva primanja za tenisačice i vodstva obje reprezentacije. Prvo je 11. srpnja priredila njemačka strana, a bila mu je nazočna i frankfurtska gradonačelnica Petra Roth. Drugo je dan kasnije, u vrtu hotela „Kempinski“, priredio Generalni konzulat Republike Hrvatske u Frankfurtu. Pored igračica, trenera i stručnih savjetni-

Iva Majoli i Mirjana Lučić, kao predstavnice hrvatske reprezentacije, poražene u susretu Fed Cupa s Njemačkom, ali su u Frankfurtu ostavile lijep dojam. Blagoslovljene nove prostorije Generalnog konzulata.

ka, primanju su bili nazočni predstavnici grada Frankfurta, veleposlanik RH u Bonnu dr. Zoran Jašić sa suprugom, gen. konzul RH u Frankfurtu Zdenko Karakaš i konzul za kulturu Silvio Kus, delegat za hrvatske svećenike u Njemačkoj fra Bernard Dukić sa suradnicima, operni pjevač Krunoslav Cigoj, voditeljica ureda Hrvatske turističke zajednice u Frankfurtu Ankica Ronji, te nekoliko drugih uglednika. S promidžbom hrvatskoga tenisa išla je i ovom prigodom usporedno i promidžba hrvatskoga turizma. Ceremoniju otvaranja susreta uveličala je i folklorna skupina Hrvatske katoličke misije iz Frankfurta.

Još jedan zanimljiv događaj u Frankfurtu zbilo se 12. srpnja navečer. U nazočnosti

stotinjak gostiju s područja politike, gospodarstva, kulture i sporta, svečano su otvorene nove prostorije Generalnog konzulata Republike Hrvatske (Am Weingarten 25, 60487 Frankfurt – Bockenheim, tel. 069/70 71-005). Obred blagoslova novih prostorija izvršio je fra Bernard Dukić, koji je konzulatu darovao novu Jeruzalemsku Bibliju na hrvatskom jeziku. Otvorenju i blagoslovu novih prostorija bili su nazočni i Hidajet Bišćević, doministar u hrvatskom ministarstvu vanjskih poslova, veleposlanik Z. Jašić, gradski vijećnik Bernhard Mihm (CDU) i drugi uzvanici. Frankfurtska klapa „Ferali“, pod ravnanjem dr. J. Lucića, izvela je nekoliko prigodnih duhovnih i domoljubnih pjesama. ■

ŠIROKOBRIJEŽANKA TINA NOVAK (14) OSVOJILA JE PRVO MJESTO NA EUROPSKOM PRVENSTVU U SPORTSKOM PLESU

Tinin pobjednički ples

Četrnaestogodišnja Širokobriježanka Tina Novak, članica TSC kluba Schwarz-Gold iz Frankfurta, osvojila je prvo mjesto na Europskom prvenstvu u Garde-schowodancesportu (vrsti modernog plesa koji osvaja Europu). Temperamentna Tina velik uspjeh postigla je za samo tri godine marljivog rada u svom klubu, koji je znan i izvan Njemačke. Europsko prvenstvo održano je proteklog mjeseca u Belgiji, gradu Genku, a konkurencija plesnih družina iz cijele Europe bila je zaista velika.

– Bilo je prekrasno, bez obzira na veliku konkurenciju, jer znate kako je, svatko bi želio osvojiti prvo mjesto. Za tu titulu prvaka se ipak marljivo trenira cijele godine: uvijek bava koreografija, svaki plesni korak, specijalno odabire muzika i priprema u svakom pogledu. A onda uoči prvenstva postoji mala trema, koja traje

sve dok ne počne taj odlučni ples – veli Tina.

Sportom se počela baviti još kao šestogodišnjakinja. Roditelji su je odveli na trening atletike, na trčanje. Postigla je dobre rezultate, ali se onda odlučila okušati se u plesu.

– Počelo je to sasvim slučajno, na nagovor jedne prijateljice, koja me povela na trening plesa u Schwarz-Gold klub. Na početku nije bilo lako jer trebalo je svladati prvo plesne korake, a koreografija mi se činila jako teškom. Marljivo sam vježbala i za godinu i pol na prvenstvu Njemačke osvojila 8. mjesto. To mi je dalo poticaja da nastavim marljivo trenirati sa svojom plesnom družinom, koja je zaista perfektna – pripovijeda Tina.

Trenira četiri puta tjedno, a uoči važnih natjecanja gotovo svaki dan. Nakon

europskog prvenstva u Genku slijedi pauza pa onda pripreme za iduću sezonu, koja počinje negdje u prosincu. Do tada treba uvježbati novu koreografiju. U međuvremenu će nastupiti na sedam turnira, a potom slijedi prvenstvo Hessena. Njemačke i Europe. Inače, Garde Schautanzsport je jako popularan u Belgiji. Nizozemskoj i Njemačkoj, gdje se tom vrstom plesa bavi oko 50 klubova! Regal u njezinoj sobi pun je pehara, diploma i raznih priznanja, od kojih joj je posebno drago ono koje je dodijelio bivši njemački predsjednik. Veseli je što ima potporu mame Tone i tate Tonija, koji s veseljem prate svaki njezin nastup.

Z. R. Paškov

Tina Novak na pobjedničkom postu
Foto: P.

▲ Mirjana Lučić neodoljivo podsjeća na Steffi Graf. Želimo joj da to uskoro postigne i u rezultatima na teniskim terenima

▲ Iva Majoli u društvu s fra Bernardom Dukićem i fra Antom Batinićem. U crkvu ode – kad stigne, prišapnula je svećenicima.

◀ Na prijemu u povodu Fed Cupa bili su i veleposlanik RH u Bonnu prof. dr. Zoran Jašić (drugi zdesna), predstavnica Hrvatske turističke zajednice u Frankfurtu Ankica Ronji (prva zdesna), predsjednik Hrvatskog teniskog saveza Suad Rizvanbegović (prvi slijeva), novi konzul za kulturu u GK RH u Münchenu i drugi uzvanici.

▼ Prijam u povodu Fed Cupa priredio je Zdenko Karakaš, gen. konzul RH u Frankfurtu, a na našoj slici u društvu njemačkih tenisačica.
Fotos: Z. R. Paškov

▼ U ceremoniji otvaranja susreta sudjelovala je i folklorna skupina Hrvatske katoličke misije iz Frankfurta.
Foto: Lj. Markovica

Kroatien

Das sind die Berge nicht,
noch sind das die Täler,
die Flüsse, das Meer,
das sind auch die Wolken nicht,
weder der Regen,
noch der Schnee
sind mein Kroatien...

Denn Kroatien ist kein Land,
kein Stein, kein Wasser,
Kroatien ist das Wort,
das ich von meiner Mutter lernte
und jenes im Worte viel Tiefer als das Wort,
und jenes Tiefer verbindet mich mit Kroatien,
mit dem Kroatien der Kroaten,
mit ihrem Leiden,
mit dem Lächeln und der Hoffnung,
verbindet mich mit den Menschen,
und ich als Kroate bin aller Menschen Bruder.
Und wo ich hingehe, ist Kroatien mit mir!

Kroatische Pilger im Wallfahrtsort Birn

Drago Ivanišević
Übersetzt von Stjepan Šulić